

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

3 april 2003

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ONDERWIJS, VORMING EN WETENSCHAPSBELEID

Interpellatie van mevrouw Brigitte Grouwels tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over een structurele oplossing voor de opleiding musical aan het Koninklijk Conservatorium van Brussel

Met redenen omklede motie

Interpellatie van de heer Christian Van Eyken tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de taalvereisten voor de benoeming van leerkrachten in het Franstalig gemeentelijk faciliteitenonderwijs

Interpellatie van de heer Luc Martens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de fricties bij de toepassing op het terrein van het gelijke-onderwijskansendecreet

Interpellatie van de heer Luc Martens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over het aanslepen van een aantal dossiers met betrekking tot het onderwijspersoneel

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de hervorming van het onderwijslandschap, het proefproject eerste graad, de voortrekkersscholen

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming en tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking, over tewerkstellingsmaatregelen in het onderwijs voor mensen met een handicap

Vraag om uitleg van mevrouw Trees Merckx-Van Goey tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de verdubbeling van stress bij leerkrachten op vijf jaar tijd

Vraag om uitleg van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over zorgkundigen

Vraag om uitleg van de heer Luc Martens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming over de operatie hertekening landschap basisonderwijs

Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid

Donderdag 3 april 2003

WAARNEMEND VOORZITTER : De heer André Van Nieuwkerke

– *De interpellatie wordt gehouden om 14.15 uur.*

Interpellatie van mevrouw Brigitte Grouwels tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over een structurele oplossing voor de opleiding musical aan het Koninklijk Conservatorium van Brussel

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van mevrouw Grouwels tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over een structurele oplossing voor de opleiding musical aan het Koninklijk Conservatorium van Brussel.

Mevrouw Brigitte Grouwels : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, de noodzaak van een structurele oplossing voor de unieke musicalopleiding in Vlaanderen werd reeds eerder en herhaaldelijk aangekaart. Immers, deze musicalopleiding wordt in haar voortbestaan bedreigd en hoe verder het academiejaar vordert, hoe meer precair de situatie wordt.

Mevrouw de minister, tijdens een voorgaande vergadering van deze commissie hebt u met betrekking tot deze problematiek verklaard dat u tegen Pasen een oplossing zou vinden. We hebben dat toen toegejuicht. Omdat we evenwel dienaangaande bepaalde geruchten hebben opgevangen, vond ik het wenselijk een nieuwe interpellatie in te dienen.

U had aan een werkgroep de opdracht gegeven om voorstellen uit te werken rond het algemene aanbod inzake hoger kunstonderwijs. Deze gesprekken met het hoger kunstonderwijs hadden ook als doel om problemen, zoals deze van de musicalafdeling, in de toekomst te vermijden.

Gisteren hebt u tijdens de plenaire vergadering, in het kader van de besprekingen rond het BA/MA-decreet, gezegd dat er nog steeds een werkgroep rond het hoger kunstonderwijs actief is. Naar verluidt was er eveneens een beperkte werkgroep opgericht die zich specifiek over de problematiek van de musicalopleiding moest buigen en die daarvoor een oplossing moest voorstellen. Het is precies rond die laatste werkgroep, dus de werkgroep opgericht in het kader van de redding van de musicalopleiding, dat ik wat meer informatie wens te krijgen, alhoewel mijn interesse zeker en vast ook uitgaat naar de werkzaamheden van de algemene werkgroep.

Naar verluidt zou de specifieke werkgroep ontbonden zijn. Is dat correct ? Indien ja, waarom is dat gebeurd ? Indien neen, hoe ver staat het dan met het onderzoek naar een oplossing ? Kan men uit het opdoeken van die werkgroep afleiden dat er een oplossing werd gevonden voor het dossier van de musicalafdeling ? Waaruit bestaat dan die oplossing ?

De voorzitter : De heer Vermeulen heeft het woord.

De heer Jo Vermeulen : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, er resten ons nog twee weken voor Pasen, wat dus betekent dat er nog enige ruimte is. Ik maak van de gelegenheid graag gebruik om enkele suggesties aan te brengen, waarbij ik het achtereenvolgens zal hebben over locatie, onderdak en financiering.

Wat de locatie betreft, wordt de opleiding thans verstrekt in de Boesdaalhoeve in Sint-Genesius-Rode. Een mooie locatie, maar zeker voor studenten moeilijk bereikbaar. Ik heb ondertussen vernomen dat de balletschool in Lier haar lokalen in die stad verlaat. Die lokalen zijn mijns inziens perfect geschikt om er een musicalafdeling in onder te

Vermeulen

brengen. Ik stel voor dat u deze opportuniteit eens nader bekijkt.

Wat het onderdak betreft, is al een paar jaar duidelijk dat het conservatorium van Brussel niet echt baat heeft bij zijn musicalafdeling. Dit heeft trouwens aanleiding gegeven tot de bezuinigingen die we kennen en tot het probleem dat reeds vorig jaar aan de minister werd gesignaleerd. Dat blijkt ook duidelijk op de website van het conservatorium waarop niets over de musicalopleiding te vinden is. Die wordt daar nauwelijks of, in het beste geval, slechts stiefmoederlijk behandeld, iets waarvoor ze misschien wel hun redenen hebben. Mijns inziens hoeven we die binding dus niet te behouden en zouden we beter op zoek gaan naar een andere plek.

Wat de financiering betreft, herinner ik me nog goed de hoorzitting van vorig jaar waar de vraag werd gesteld naar gekleurd geld. Er werd gevraagd naar een budget voor één of twee jaar, waarbij het niet om gigantische bedragen ging. Ik ben er trouwens van overtuigd dat, indien men een bepaald budget rechtstreeks aan die musicalafdeling zou geven, men binnen de één of twee jaar onderdak in een andere hogeschool zou hebben gevonden. Ik ben daar nogal gerust in omdat er belangstelling is voor het genre. De musical heeft toekomst.

We hebben binnen de commissie voor Cultuur onlangs het debat gevoerd over de toekomst van het Ballet van Vlaanderen en de musical in Vlaanderen. Er is beslist om werk te maken van een nieuwe structuur, om een visie te ontwikkelen en om het genre 'musical' kansen te geven. In die context is het belang van een opleiding nog groter geworden. Als dat niet gebeurt, kan er over x aantal jaren misschien wel een afdeling 'musical' zijn op het Eilandje, maar zijn er geen studenten meer. Daarom hoop ik op een goede tijdelijke oplossing tot er een structurele uitweg is uitgewerkt.

De voorzitter : Mevrouw Hermans heeft het woord.

Mevrouw Margriet Hermans : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, net zoals de heer Vermeulen wil ik mijn bezorgdheid uiten. We hebben tijdens de hoorzitting van de heer Desmet gehoord hoe belangrijk zijn afdeling is en dat die op het vlak van kwaliteit wordt onderschat. We moeten naar een oplossing zoeken waarin de afdeling volwaardig kan functioneren en openbloeien. Het is al lang bewezen dat ze goede mensen aflevert. Het is

aan ons om te laten zien dat we dat belangrijk vinden.

De heer Vermeulen had het over gekleurd geld. Dat is belangrijk om de afdeling onafhankelijk te laten evolueren. In de toekomst moet er naar een structurele oplossing worden gezocht.

De voorzitter : Mevrouw Grouwels heeft het woord.

Mevrouw Brigitte Grouwels : Er moet eerst en vooral een oplossing worden gezocht voor de financiering. Ik sluit me aan bij het pleidooi voor gekleurd geld. Dit is een kwestie van tijd, van overbrugging. Natuurlijk moet er op termijn een structurele oplossing komen.

Ik heb vragen bij de locatie. De Boesdaalhoeve is voor studenten te afgelegen. Ik denk bijvoorbeeld aan de locatie van Thurn&Taxis in Brussel zelf. Op die site zal een circusschool worden gevestigd. Dat is al een artistiek element, waarmee ik niet beweer dat die opleidingen iets met elkaar te maken hebben. Een goede locatie vinden is belangrijk, maar het is niet de eerste bekommernis. Dat is uiteraard de financiering.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, in 2002 bereikten mij vele alarmerende berichten en diverse vragen in verband met de precaire toestand van de musicalafdeling van de Erasmushogeschool. Ook in deze commissie werden verschillende vragen om uitleg gesteld bij het musicaldossier. Ik wil van deze gelegenheid gebruikmaken om de historiek van het dossier in herinnering te brengen.

Om de organisatie van de musicalstudie in het academiejaar 2002-2003 niet in het gedrang te laten komen, sloot ik op 16 december 2002 een overeenkomst met de hogeschool, na gesprekken met de verantwoordelijken. Ik maakte hiervoor een bedrag van 75.000 euro vrij. De eerste schijf van 80 percent werd betaald op 10 januari 2003. De hogeschool zelf zou als tegenprestatie een onderzoek uitvoeren naar de maatschappelijke relevantie van de musicalstudie in Vlaanderen en de uitbouw van een netwerk voor maatschappelijke dienstverlening met betrekking tot de musicalstudie. Op 1 februari 2003 moest de hogeschool hierover een eerste tussentijdse rapportering insturen. De hogeschool bezorgde mij die pas op 24 maart, rijkelijk laat dus.

Vanderpoorten

Tijdens de bespreking van Onderwijsdecreet XIV werd een amendement ingediend dat ertoe strekte de afstudeerrichting musical als een volwaardige opleiding in te schrijven en een bijzondere financiering hiervoor te reserveren. Dit amendement is niet aanvaard, enerzijds omwille van de noodzaak van een algemene discussie rond het aanbod hoger kunstonderwijs en anderzijds omwille van de consequenties ervan voor de andere hogescholen, zowel wat financiering als opleidingsaanbod betreft. Ik belastte een werkgroep met de opdracht om voorstellen uit te werken rond het aanbod hoger kunstonderwijs. Dit initiatief leidde helaas niet tot de verhoopte resultaten. Daarom verzocht ik de Vlhora op 10 februari een voorstel uit te werken betreffende het aanbod van het hoger kunstonderwijs in Vlaanderen, gelinkt aan de problematiek van de musicalopleiding.

Op 21 maart 2003 ontving ik het antwoord van de Vlhora op deze vraag. De raad stelt met betrekking tot de musical dat de weg van de aparte regeling die wordt voorgesteld in het amendement dat ik reeds heb vermeld, niet verder moet worden bewandeld. De argumenten van de Vlhora zijn zeer pertinent.

Om te beginnen wijst de Vlhora op de autonomie van elke hogeschool om haar opleidingsaanbod uit te bouwen binnen het decretale en financiële kader. De raad vindt het duidelijk dat de Erasmus-hogeschool het musicalaanbod niet als prioritair naar voren heeft geschoven. Het tweede argument heeft te maken met de positie van de musicalopleiding. Het gaat hier inderdaad eerder om een loutere afstudeerrichting in de plaats van om een volwaardige opleiding. Het laatste argument van de Vlhora wijst op het inspirerende karakter van een uitzonderingsmaatregel voor de musicalopleiding. Een uitzonderingsmaatregel kan immers nog meer vragen om uitzonderingen tot gevolg hebben.

Nu het structuurdecreet een feit is, kunnen de hogescholen volop starten met de omvorming van het bestaande opleidingsaanbod. De omvorming van de opleidingen binnen het hoger kunstonderwijs is geen evidente oefening, noch wat de studieduur betreft, noch wat de academisering van de opleidingen betreft. In het licht hiervan kan ik begrip opbrengen voor het standpunt van de Vlhora.

Om de musicalstudie in Vlaanderen te vrijwaren, zal ik de Erasmushogeschool voor het academiejaar 2003-2004 een gelijkaardige regeling als die voor het huidige academiejaar voorstellen. Dat zal

de laatste keer zijn dat de kwestie op die manier wordt geregeld. Vanaf het academiejaar 2004-2005 moet de situatie via de omvorming geregeld zijn.

Voor het academiejaar 2003-2004 kan de hogeschool dus op eenzelfde financiële inbreng van mijn kant rekenen. Van de hogeschool verwacht ik op haar beurt dezelfde inspanningen als bij het eerste contract. Ik zal contact opnemen met de verantwoordelijken van de Erasmushogeschool om zo snel mogelijk de overeenkomst te realiseren.

Ik veronderstel en verwacht dat de structurele oplossing via de omvormingsdossiers kan worden geregeld. Ik verwacht bovendien dat de hogeschool zelf een serieuze inspanning levert.

De voorzitter : Mevrouw Grouwels heeft het woord.

Mevrouw Brigitte Grouwels : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Het zwaard van Damocles verdwijnt een beetje uit het zicht, maar blijft nog wel ergens hangen. Indien er nu geen structurele oplossing kan worden geboden, dan is de tijdwinst die ontstaat door voor het academiejaar 2004-2005 in eenzelfde regeling te voorzien een goede oplossing.

In de kunstopleidingen ontstaan nieuwe dingen en de hogescholen moeten werken met een systeem van gesloten enveloppen dat het niet mogelijk maakt om nieuwe zaken te ondersteunen, tenzij ten koste van reeds bestaande degelijke opleidingen. De kunsthogescholen staan dus voor een dilemma.

De Erasmushogeschool heeft in het verleden een reputatie opgebouwd op het vlak van de opleiding in de klassieke muziek, maar de nieuwe muziekrichtingen zoals Jazz moeten worden afgebouwd. De musicalopleiding dreigt nu ook verloren te gaan, maar gelukkig hebt u nog een oplossing voor het volgende academiejaar gevonden. Een structurele oplossing is evenwel nodig. Hoe evolueert de discussie daarover ?

Het advies van de Vlhora kan ik begrijpen. Er is geen enkele hogeschool die bereid is geld te geven voor een opleiding die aan een andere hogeschool wordt aangeboden. Het huidige systeem maakt heel weinig creativiteit mogelijk. Hoe staat het met de hervorming van het hoger kunstonderwijs ?

De voorzitter : De heer Vermeulen heeft het woord.

De heer Jo Vermeulen : Mevrouw de minister, wat u zegt, klopt als we over Onderwijsdecreet XIV praten. Het amendement is inderdaad verworpen om de redenen die u hebt vermeld. Er was toen natuurlijk wel sprake van een engagement om aan een structurele oplossing te werken voor de musicalopleiding.

Die structurele oplossing staat nog nergens, maar een tussentijdse oplossing is blijkbaar mogelijk. Als ik het goed heb begrepen, moet die nog wel worden besproken en onderhandeld met de Erasmus-hogeschool die ook engagementen zal moeten aangaan. Hoe ver wil de hogeschool gaan ?

De signalen uit het Conservatorium zijn niet hoopgevend omdat het zich vooral op het vlak van de klassieke muziek en aanverwanten wil profileren. De suggestie van het gekleurde geld moet dus misschien achter de hand worden gehouden voor als er geen oplossing komt.

Zowel u als de Vlhora vrezen precedentes, maar ik denk dat we in deze kwestie niet over precedentes moeten praten. We kunnen ook over uitzonderingen spreken. Niet elke uitzondering moet een precedent zijn. We riskeren hier een unieke opleiding kwijt te spelen. We moeten ons dus afvragen hoe belangrijk we het vinden dat er in Vlaanderen een musicalopleiding blijft bestaan.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Ik sluit op voorhand niets uit. Het debat is niet afgerond. Het zijn moeilijke gesprekken geweest met de kunstsector. Ik heb er alle vertrouwen in dat we een oplossing zullen vinden. Alle onderwijsniveaus pleiten heel sterk voor veel autonomie. We moeten opletten dat we daarop niet te sterk ingrijpen.

Ik heb begrip voor het argument van de unieke opleidingen, maar ik word ook met andere vragen geconfronteerd, bijvoorbeeld vanuit de gezondheidszorg en de lerarenopleiding. Men pleit vaak voor uitzonderingsmaatregelen omdat dat zeer dicht bij de kwaliteit van het onderwijs staat. Het discours over autonomie is gemakkelijk als het ver blijft van concrete gevallen. Naargelang zich problemen voordoen, heeft men de neiging om op de autonomie in te grijpen. We moeten in elk geval waakzaam zijn. In het kader van de omvormingsdossiers die moeten totstandkomen, hebben we de meest realistische overgangmaatregel getroffen. Het is nu aan de opleiders zelf om dat ernstig te bekijken.

Met redenen omklede motie

De voorzitter : Door mevrouw Grouwels werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer Christian Van Eyken tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de taalvereisten voor de benoeming van leerkrachten in het Franstalig gemeentelijk faciliteitenonderwijs

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Van Eyken tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de taalvereisten voor de benoeming van leerkrachten in het Franstalig gemeentelijk faciliteitenonderwijs.

De heer Van Eyken heeft het woord.

De heer Christian Van Eyken : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik wil het hebben over de rechtszekerheid van mensen die in een faciliteitengemeente in het Franstalig onderwijs werken. Om het ambt van directeur in een Franstalige school van een faciliteitengemeente waar te nemen, moest men in het bezit zijn van een diploma niveau 1 of slagen voor een examen Nederlands als men zijn basisdiploma in het Frans had behaald. Dat examen werd georganiseerd door het departement Onderwijs. Wie in het bezit was van een Nederlandstalig basisdiploma, moest het identieke niveau behalen bij de Franse Gemeenschap.

In september 1997 stelde de heer Alexander, directeur van de Franstalige basisschool van Sint-Genesius-Rode, vast dat de directievergoeding uit zijn wedde was geschrapt. Na een aantal omzwervingen blijkt dat hij zijn kennis van het Nederlands moet bewijzen bij het Vast Wervingssecretariaat om directeur te mogen zijn van een Franstalige basisschool. Het Vast Wervingssecretariaat schreef een dergelijk examen uit dat de naam 'examen niveau 2 plus' kreeg. De heer Alexander slaagt voor dit examen en mag zijn directeurspost vanaf dan waarne-

Van Eyken

men. Naar aanleiding van die zaak krijgen de andere directies in functie een brief die hen aanraadt dat examen af te leggen. Mevrouw de minister, vandaag zijn alle directies in de zes faciliteitengemeenten geslaagd voor dat examen. Er is nu rechtszekerheid op dat vlak.

In het jaar 2000 besliste de provincie Vlaams-Brabant om de vaste benoeming van drie leerkrachten van de Franstalige basisschool Het Hoeveke in Wezembeek-Oppem te schorsen. Op hetzelfde moment vonden de vaste benoemingen van de leerkrachten uit de Franstalige Vrije Basisschool in Sint-Genesius-Rode zonder probleem doorgang. De benoemingen van een onderwijzer of onderwijzeres uit het gemeentelijk onderwijs moet worden bekrachtigd door de gemeenteraad. Die benoemingen vallen onder de voogdij van de gouverneur.

De toenmalige minister van Binnenlandse zaken, de heer Sauwens, bevestigde op 17 mei 2000 de beslissing van de gouverneur en vernietigde de benoemingen. Hij motiveert die vernietiging door te stellen dat de leerkrachten van een gemeenteschool worden beschouwd als gemeenteamtbanen en dus onder de bestuurstaalwetgeving vallen.

De schepenen van Onderwijs vernemen dan dat het departement van Onderwijs die mening niet deelt. Het departement zegt dat die mensen voldoende diploma's hebben om te worden benoemd, en houdt vol dat de taalwetgeving in bestuurszaken enkel geldt voor de personeelsleden die het Nederlands onderwijzen en voor het bestuurs- en administratief personeel. Voor de andere personeelsleden gelden de bepalingen uit de taalwet in onderwijszaken. Het departement Binnenlandse Zaken daarentegen beweert dat onderwijzend personeel moet worden gelijkgesteld met gemeentepersoneel.

Tijdens de commissie van 8 juni 2000 zei u mij: 'Ik wil me beroepen op artikel 61, § 2 van de bestuurstaalwetgeving. De ministers raadplegen de Vaste Commissie voor Taaltoezicht over alle zaken van algemene aard die de toepassing van deze gecoördineerde wetten betreffen. Mijn medewerkers zullen met de medewerkers van minister Sauwens overleggen over een precieze vraagstelling. Ik zal minister Sauwens daarover morgen spreken. Op basis van het advies van de commissie zal ik een definitief antwoord formuleren.'

Ondertussen hebben we geen definitief antwoord gekregen. Wat gebeurt er vandaag? Op drie jaar

tijd zijn er een aantal personeelsleden in de zes faciliteitengemeenten die voor een benoeming in aanmerking kwamen. Telkens werden deze benoemingen eerst geschorst en daarna vernietigd. Er is één uitzondering geweest in Linkebeek. Het is niet omdat ik daar burgervader ben, maar de termijn voor de vernietiging is door de minister van Binnenlandse Aangelegenheden niet overschreden. Eén benoeming is toch van kracht geworden dankzij het overschrijden van de termijn. Dat stelt mij in een slechte positie tegenover mijn collega's want men zegt daardoor dat ik een voorkeurregeling krijg.

Ik weet ook dat drie jaar geleden de gemeente Wezembeek-Oppem in beroep is gegaan bij de Raad van State en dat men eventueel zou wachten op het advies van de Raad van State. Ondertussen moeten er benoemingen gebeuren in de verschillende scholen terwijl de adviezen van de Raad van State lang op zich laten wachten. Het sleept al drie jaar aan. Naar ik heb vernomen is er nog geen verslag van de auditeur, dus kan men nog enkele jaren wachten alvorens er een arrest komt in de zaak van Wezembeek-Oppem terwijl de andere gemeenten daar ook mede de dupe van zijn en er bijgevolg geen rechtszekerheid is bij de leerkrachten in deze scholen.

Mevrouw de minister, welke stappen zal u ondernemen om het standpunt van uw bestuur te doen gelden en opnieuw een rechtszekerheid te doen gelden in de Franstalige onderwijsinstellingen in de Rand?

De voorzitter : Mevrouw Grouwels heeft het woord.

Mevrouw Brigitte Grouwels : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik wil me niet echt aansluiten bij de interpellatie van de heer Van Eyken. Ik heb begrip voor een interpellatie die opkomt voor rechtszekerheid van leerkrachten. Iedereen wil graag duidelijkheid en rechtszekerheid in zijn beroepssituatie. Dit onderwijs is wel Franstalig maar wordt volledig betaald door de Vlaamse Gemeenschap en heeft de bedoeling jongeren voor te bereiden op een aansluiting in het Nederlandstalig secundair onderwijs. Hoe ver staat het met de zekerheid voor de Vlaamse Gemeenschap dat men de inhoud van dat onderwijs kan controleren? Kan de Vlaamse inspectie in dat onderwijs ervoor instaan dat in dat onderwijs de kwaliteit geleverd wordt die de Vlaamse Gemeenschap eist van het onderwijs dat door haar wordt betaald?

De voorzitter : De heer van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, u weet dat we betreuren dat u destijds een andere houding hebt aangenomen dan uw collega van Binnenlandse Zaken omtrent de interpretatie van de taalwetten. Hiermee bent u eigenlijk ingegaan tegen het regeeringsbeleid dat een restrictieve toepassing van de faciliteiten zegt voor te staan.

In feite is het meningsverschil dat er binnen de regering was tussen uzelf en toenmalig minister Sauwens onder de mat kunnen worden geveegd door het feit dat de gemeente Wezembeek-Oppem een klacht heeft ingediend bij de Raad van State. Ik heb er eerder al op gewezen dat de Vlaamse regering in feite het Brusselse taalhoffelijkheidsovereenkomst in de praktijk brengt in de Franstalige faciliteitenscholen in de Rand. Weliswaar worden eentalige Franstalige leerkrachten niet langer benoemd, voorlopig althans, maar er zijn wel een zeventigtal tijdelijke leerkrachten aan de slag die niet in het bezit zijn van een getuigschrift van grondige kennis van de tweede taal of van een getuigschrift Nederlands niveau 2+, uitgereikt door Selor. Dat betekent dat er ongeveer zeventig onderwijskrachten in het faciliteitenonderwijs aan de slag zijn die onvoldoende of geen kennis van het Nederlands hebben, onderwijskrachten die verondersteld worden leerlingen af te leveren die in staat zijn om over te gaan naar het Nederlandstalig secundair onderwijs. Bij mij kan het er niet in dat de Vlaamse regering dit blijft gedogen.

Ik wilde in de marge van die vraag nog een vraag toevoegen. We hebben een drietal weken geleden kunnen vernemen dat er een nota is opgemaakt met een reeks van knelpunten inzake onderwijs, en meer bepaald faciliteitenonderwijs, die zou moeten worden besproken op de conferentie van de verschillende regeringen. Wanneer komt die conferentie bijeen om die aangelegenheid te bespreken ?

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer Van Eyken, in mijn antwoord op uw parlementaire vraag van 8 juni 2000 heb ik inderdaad overleg beloofd met mijn toenmalige collega van Binnenlandse Aangelegenheden, de heer Sauwens. In eerste instantie was dit met de bedoeling om een gemeenschappelijke vraag voor te leggen aan de Vaste Commissie voor Taaltoezicht. Deze vraag en dit overleg zijn er toen niet gekomen omdat de ge-

meente Wezembeek-Oppem inmiddels een annulatieberoep had ingediend bij de Raad van State. Bij een hangend geding is het niet mogelijk de VCT om advies te vragen.

Omdat het jaar daarop nieuwe benoemingen werden geschorst en vernietigd, heb ik op 20 juli 2001 een brief gericht aan de nieuwe minister van Binnenlandse Aangelegenheden, de heer Van Grembergen. Daarin heb ik het standpunt verdedigd dat het onderwijzend personeel enkel onderhevig is aan de onderwijstaalwet en heb ik aangedrongen op een afstemming van de standpunten. In het overleg dat daarop heeft plaatsgevonden tussen beide kabinetten, werd overeengekomen dat geen nieuwe benoemingen meer zouden worden geschorst of vernietigd op basis van de lezing-Sauwens. Voor de reeds geschorste of vernietigde benoemingen zou worden gewacht op de uitspraak ten gronde van de Raad van State.

Omdat ik vernomen heb dat de gouverneur van Vlaams-Brabant zopas toch nog een aantal nieuwe benoemingen heeft geschorst, zal ik minister Van Grembergen per brief herinneren aan de gemaakte afspraak en hem verzoeken van zijn ministeriële bevoegdheid gebruik te maken om de uitgesproken schorsingen niet te bevestigen.

Mijnheer Van Nieuwenhuysen, een aantal weken geleden werd het punt waarop u alludeert officieel geagendeerd op de ministerraad. Daar werd het doorverwezen naar het Overlegcomité. Het is nu aan minister-president Dewael om de procedure op te volgen.

Het agendapunt werd verstuurd naar het Overlegcomité. Ik kan u echter niet zeggen wanneer het ter sprake zal komen.

De voorzitter : De heer Van Eyken heeft het woord.

De heer Christian Van Eyken : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Uw voorstel om in afwachting van de uitspraak van de Raad van State geen vernietigingen en schorsingen uit te spreken, is een redelijke oplossing.

U hebt echter zelf moeten vaststellen dat de – mondelinge – afspraken niet worden nageleefd. Onlangs werden er nog schorsingen uitgesproken. In Linkebeek werd die schorsing en vernietiging effectief doorgevoerd. Minister van Binnenlandse Aangelegenheden Van Grembergen heeft het bestuur toen wel een brief gestuurd met de melding dat de termijn was overschreden. In de toekomst

Van Eyken

zou er echter op een andere manier worden opgetreden. Mevrouw de minister, ik dring erop aan dat de afspraak wordt nageleefd.

Er werd hier gezegd dat de leerkrachten eentalig zouden zijn. Ik ontken dat formeel. Het gaat om Franstalige leerkrachten die hun kennis van het Nederlands hebben bewezen via een examen op het ministerie van Onderwijs.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer Luc Martens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de fricties bij de toepassing op het terrein van het gelijke-onderwijskansendecreet

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Martens tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de fricties bij de toepassing op het terrein van het gelijke-onderwijskansendecreet.

De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Mevrouw de minister, inzake de gelijke onderwijskansen hebt u de vroegere projecten inzake onderwijsverbreding en zorgverbreding in één structureel kader gebracht. We hebben steeds gezegd dat we dat een goede zaak vonden.

Wel hebben we een aantal vragen. Ze hebben betrekking op een veelheid van aspecten. Ik denk daarbij onder meer aan de LOP's, het geheel van de inschrijvingen en het probleem van de zorgcoördinatie.

Mevrouw de minister, er zijn heel wat problemen met betrekking tot de LOP's. Kunt u wat dat betreft een stand van zaken geven? Hoe zijn die samengesteld? Wie zijn de partners? Hoe werden die partners gerekruteerd? Klopt het dat er enige weigerachtigheid bestaat om bepaalde partners – en dan vooral de vakbonden – toegang te geven tot die LOP's? Is men klaar met de huishoudelijke reglementen? Werden die huishoudelijke reglementen opgesteld vooraleer die LOP's in werking zijn getreden? Dat zijn allemaal vragen die rijzen.

Het gevoel leeft dat niet alle partners op een evenwaardige manier bij de werking betrokken worden. Bij het kandideren voor het dagelijks bestuur blijven mensen die personeelsorganisaties vertegenwoordigen, geweerd te worden. Of beter gezegd, zij krijgen de raad zich geen kandidaat te stellen. Kunt u dat bevestigen?

Er blijkt ook wat onduidelijkheid te bestaan over de wijze waarop men het buitengewoon onderwijs kan betrekken in de verschillende LOP's. Wat is uw reactie daarop?

Ook blijkt dat het werken naar een consensus voor het huishoudelijk reglement op sommige plaatsen tot problemen leidt. Hier en daar blijkt een huishoudelijk reglement zelfs goedgekeurd te worden zonder dat het LOP volledig op dreef is. Bovendien wordt daarbij niet altijd contact opgenomen met het centrale echelon van de ontbrekende organisaties.

Daarnaast blijkt dat het moeilijk is voor scholen met een leerlingindicator van minder dan 10 procent om hen in de berekening te betrekken. Het feit dat zij niet in de berekening worden betrokken, blijkt aanleiding te geven tot een aantal scheeftrekkingen wanneer de relatieve aanwezigheid onder de loep wordt genomen.

Indien ik me niet vergis, worden de scholen buiten de LOP's opgevangen door het departement. Op basis van welke cijfers gebeurt dat? Gebeurt dat op grond van de toestand op 1 februari?

Bij de werking klaagt men ook over de vrij formele benadering van het proces om die gelijke kansen te genereren. Dit formalisme blijkt niet altijd tot de beste kansen te leiden.

Ik wil het ook even hebben over de gebieden. Ik denk daarbij bijvoorbeeld aan Haacht. Daar blijkt men plotseling ingeschreven te worden in een LOP op een wijze die niet beantwoordt aan hetgeen in het decreet omschreven is. In het decreet stond immers expliciet dat LOP's samenvallen met stedelijke gebieden of delen ervan, en bij een eventuele uitbreiding met aangrenzende gemeenten. Welnu, Haacht grenst geografisch aan Leuven, en niet aan Mechelen. Toch wordt Haacht bij Mechelen ingeschreven. Op welke decretale basis wordt aldus opgetreden?

Ik zou ook nog kunnen verwijzen naar de discussie die u met de Gentse schepen Van den Bossche hebt gehad. Wat Gent betreft, had u ruimte gecreëerd om een eigen regeling uit te werken, weliswaar met

Martens

respect voor hetgeen decretaal bepaald is. Geldt die vrijheid dan voor alle LOP's ? En wat met de broers en zussen ? Waren die daar ook in betrokken ? In het lijstje van schepen Van den Bossche stonden die immers als eersten opgenomen. Dat is maar evident, want niemand zou publiek durven beweren dat broers en zussen niet dezelfde school kunnen lopen. We moeten ons daar dus naar gedragen. Hoever zit het daar nu eigenlijk mee ? Tot daar de eerste reeks van problemen met betrekking tot de LOP's.

Ik wil het vervolgens hebben over de duidelijke problemen met betrekking tot de inschrijving en de aanmelding. Wat is bijvoorbeeld het inschrijvingsmoment ? Kunnen scholen in hun schoolreglement een inschrijvingsdatum vastleggen ? Kunnen ze dat eenzijdig doen ? Moeten ze dat doen in overleg met andere scholen van het LOP ? Mogen zij eerst de eigen leerlingen inschrijven voor het volgende schooljaar, en dit vooraleer nieuwe leerlingen in te schrijven ? Kunnen zij aangeklaagd worden wegens een weigering van inschrijving indien de inschrijvingen in feite nog niet gestart zijn ? Op welk moment wordt men eigenlijk ingeschreven ? Kunnen inschrijvingen reeds uitgevoerd worden voor leerlingen die nog niet voldoen aan de toelatingsvoorwaarden, bijvoorbeeld kleuters die naar het lager onderwijs gaan of leerlingen die van het lager naar het secundair onderwijs zullen overstappen ? Welk standpunt wordt daaromtrent ingenomen door de Commissie inzake Leerlingenrechten ?

Er zijn ook problemen met betrekking tot de weigering om veiligheidsredenen. Ik heb net kennisgenomen van een tweetal klachten. Een van die klachten betreft een West-Vlaamse moeder die in het Brusselse een school zocht voor haar kind. Die inschrijving werd door de school geweigerd. Men was immers naar de DIGO gestapt om de afmetingen van de klaslokalen in die school op te vragen. Daarop werd gezegd dat een inschrijving wel kon, op voorwaarde dat de klassen verhuisd en volledig herschikt zouden worden. Met – bij wijze van spreken – een schoenlepel zou men er dan nog één of twee leerlingen bij kunnen krijgen. Is dat nu echt de bedoeling ?

Ik wil het ook even hebben over de 'voorlopige inschrijving'. Bestaat die term wel ? Telt een leerling die voorlopig ingeschreven wordt in de periode van de eerste schooldag van februari mee voor het lestijdenpakket van die school ? Waar telt die leerling mee voor het lestijdenpakket ? Hoe zit het met de leerlingen met een inschrijvingsverslag ? Als een

CLB-attest in de loop van een schooljaar wijzigt in een type dat het buitengewoon onderwijs als school niet aanbiedt, moet de leerling dan worden doorgestuurd vermits hij dan niet langer aan de toelatingsvoorwaarden voldoet ? Wat gebeurt er bij inschrijving in verschillende scholen ? Hoe moeten de scholen daarmee omgaan ?

De omzendbrief heeft het ook over het begrip 'aanmeldingsregister'. Heeft dat een juridische waarde ? Hoe moet men daarmee omgaan ? Als een school vol is, moeten de aanmeldingen dan verder genoteerd worden ? Wat is dan de waarde van de volgorde die daarin opgenomen is ? Wat dan met het probleem van de broers en zussen waar ik al eerder naar verwezen heb ?

Mevrouw de minister, uit dit alles blijkt dat de scholen in de praktijk met heel wat vragen worden geconfronteerd. Die vragen heb ik niet zelf uitgevonden, maar werden mij gesignaleerd. Ik kreeg daar vele e-mails en telefoons over, maar helaas kan ik die vragen niet beantwoorden. Ik kan dan niets anders dan in deze mijn onkunde bekennen, waardoor er mij niets anders rest dan al mijn vertrouwen in u te stellen.

Men signaleert mij ook nogal wat problemen met betrekking tot de thuistaal. In eerdere discussies is gebleken dat u de thuistaal eigenlijk niet afstemt op de realiteit waarin de kinderen zich bevinden. U zegt dat het voldoende is dat men het basisonderwijs met vrucht heeft doorlopen. Dat leidt tot heel wat problemen, iets wat mevrouw Grouwels beslist kan bevestigen. Zij kan u daarover tal van schrijvende verhalen vertellen, in het bijzonder omwille van de sterke aanwezigheid van Franstaligen in ons onderwijs in Brussel. Dergelijke problemen rijzen ook bij de andere gemeenschappen. Hoe gaat u daarmee om ?

Een laatste punt dat ik onder uw aandacht wil brengen, betreft de Commissie inzake Leerlingenrechten. Hoe is die samengesteld ? Is daar een oproep voor gebeurd ? Wat waren de criteria waaraan de kandidaten moesten beantwoorden ? Komen ze uit de magistratuur of uit het onderwijs ? Uit welk net komen ze dan ? In welke mate zijn de mensen van uw kabinet daarbij betrokken ? Wat is de stand van zaken in verband met de Commissie voor Leerlingenrechten ? Hoe objectief is die en hoe wordt er teruggekoppeld naar de mensen in de praktijk ?

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, de gemeenten en regio's waar in toepassing van het gelijkkansendecreet bij prioriteit een LOP wordt opgericht, zijn als bijlage gevoegd bij een van de uitvoeringsbesluiten van het decreet. Het gaat om 41 gemeenten of regio's voor het basisonderwijs en 29 gemeenten of regio's voor het secundair onderwijs. Bij het vaststellen van deze prioritaire gemeenten en regio's werden de decretale bepalingen inzake de omschrijving van het werkingsgebied strikt gevolgd. Alleen voor de regio Geraardsbergen-Ronse is er op het punt van aangrenzende gemeenten een kleine afwijking doorgevoerd. Deze afwijking wordt in de praktijk echter opgevangen door het werken met deelgroepen.

Voor elk van de vastgelegde gemeenten, regio's of een cluster ervan, zijn vanaf september 2002 deskundigen aangesteld die de opstart van de LOP's ondersteunen en begeleiden. Op de meeste plaatsen is de officiële installatievergadering al achter de rug. In de andere gevallen zijn de verkennende gesprekken met de verschillende kandidaat-partners volop aan de gang en kan het LOP op zeer korte termijn ook daar officieel worden opgestart. Waar het LOP al werkzaam is, worden organen van dagelijks bestuur opgericht en worden de huishoudelijke reglementen die structuren en procedures moeten vastleggen, afgerond. Dat alles verloopt vrij vlot.

Over de voorstellen van de stad Gent omtrent de toepassing en de interpretatie van het gelijkkansendecreet werd in deze commissie reeds eerder uitvoerig overleg gepleegd. Om niet in herhaling te vallen, verwijs ik naar het verslag van die zitting. Aansluitend wil ik nog het volgende duidelijk stellen : ieder LOP kan bepaalde inschrijvingsmodaliteiten afspreken en toepassen als die niet in tegenspraak zijn met het gelijkkansendecreet. In artikel IV.4 van dit decreet is er bij de omschrijving van de bevoegdheden van de LOP's al sprake van het uitwerken van instrumenten aan de hand waarvan scholen met een gering aantal leerlingen die voldoen aan de gelijkkansindicatoren, een groter aantal van deze leerlingen kunnen inschrijven. Met instrumenten wordt bijvoorbeeld bedoeld dat de scholen afspraken maken over de inschrijvingsperiodes, over een duidelijke communicatie of sensibilisering van bepaalde groepen. Inschrijvingsmodaliteiten die inhouden dat sommige groepen prioritair worden behandeld, zijn niet toegelaten.

In tegenstelling tot het etnisch criterium dat binnen het onderwijsvoorrangsbeleid werd gehanteerd, is de indicator 'thuistaal niet het Nederlands' binnen

de onderwijscontext een belangrijke factor. Als de taal waarin het kind onderwijs en vorming geniet niet overeenstemt met de gangbare taal die in het gezin wordt gebruikt, is dit een bijzondere situatie voor zowel het kind als de leerkrachten. Daarom verkies ik deze indicator boven het vroegere criterium 'etnische herkomst'.

Verder heb ik tot nog toe slechts twee bedenkingen gehoord over de indicator 'thuistaal niet het Nederlands'. Ten eerste zijn er de problemen die werden aangekaart over de toepassing van het GOK-decreet in Brussel, waar sommigen de indicator 'thuistaal' liever als losstaande indicator zien. Over dit probleem hadden we het vorige week naar aanleiding van drie andere interpellaties.

Een tweede bedenking houdt verband met het secundair onderwijs. Daar wordt geoordeeld dat een kind met een getuigschrift basisonderwijs, behaald in het Nederlandstalig onderwijs, moet kunnen worden beschouwd als een kind waarvan de thuistaal het Nederlands is, ook al is dit strikt genomen niet zo. Als leerlingen dit getuigschrift hebben behaald, mag worden verondersteld dat ze het Nederlands voldoende beheersen en kan een eventuele doorverwijzing op basis van de thuistaal hoegenaamd niet worden verdedigd. Dit is een logische redenering. Daarom werd door middel van een amendement het gelijkkansendecreet in die zin aangepast.

De Commissie inzake Leerlingenrechten is samengesteld conform de bepalingen van artikel IV.8 van het gelijkkansendecreet. Op basis van de vertrouwde met de onderwijsregelgeving en het ruime onderwijsveld, met kinderrechtenbescherming of met het grondwettelijk en administratief recht en rekening houdend met de decretaal bepaalde onverenigbaarheden, werden door mijn kabinet een aantal mensen geconsulteerd en vervolgens aangeduid, hetzij als effectief lid, hetzij als plaatsvervangend lid. Ik heb de lijst met mensen die er deel van uitmaken niet bij, maar zal ze aan de leden overmaken.

De voorzitter : De heer Martens heeft het woord

De heer Luc Martens : Mevrouw de minister, ik stel mijn vragen niet zo maar. U hebt niet op alles geantwoord. Zitten er mensen van uw kabinet in de Commissie voor Leerlingenrechten ?

Minister Marleen Vanderpoorten : Ja, één.

De heer Luc Martens : Hoeveel mensen uit het vrije net zetelen erin ?

Minister Marleen Vanderpoorten : Ik moet dat laten opzoeken.

De heer Luc Martens : Ik weet dat ik u overval met een aantal bijkomende vragen. Ik zou het appreciëren als u me daar een schriftelijk antwoord op kunt geven.

Uw antwoord is erg algemeen. Ik stel u die vragen omdat mensen uit de praktijk ze me stellen. Haacht zegt bijvoorbeeld dat het in een LOP zit waar de gemeente eigenlijk niet in thuishoort.

Minister Marleen Vanderpoorten : U moet in uw interpellatieverzoek duidelijker zijn, en dan zal ik met veel plezier in detail antwoorden.

Op het kabinet worden we ook geconfronteerd met een aantal vragen. We proberen daar steeds een oplossing voor te vinden, in zoverre het LOP dat niet zelf kan. U stelt nu concrete vragen, maar ik moet me daarover informeren bij mijn medewerkers en de plaatselijke LOP-begeleiders consulteren. U moet niet de indruk wekken dat ik niet wil antwoorden, want dat is niet zo.

De heer Luc Martens : Dat doet me veel plezier. Als we de procedure voor schriftelijke vragen moeten volgen, dan zijn we direct twee maanden verder. Daar hebben de LOP's geen boodschap aan.

Minister Marleen Vanderpoorten : Die hoeven ook niet via u te werken. Ze kunnen rechtstreeks bij mijn kabinet terecht.

De heer Luc Martens : Blijkbaar krijgen ze daar geen bevredigend antwoord. De vakbonden spreken mij aan omdat ze zich niet serieus behandeld voelen. Die vragen vallen niet uit de lucht.

Minister Marleen Vanderpoorten : Er worden zoveel mensen met deze problematiek geconfronteerd. Uiteraard zijn er vragen en kinderziektes. U moet niet laten uitschijnen dat heel Vlaanderen dat met problemen kampt, bij u aan de telefoon hangt.

De heer Luc Martens : Gelukkig niet. Als ze dit tijdens de verkiezingen laten merken, dan is dat voldoende. Mevrouw de minister, ik wil alleen maar zeggen dat die vragen bij ons terecht komen omdat er geen antwoord komt van het kabinet of van de administratie.

Als ik een schriftelijke vraag moet indienen, dan krijg ik pas over twee maanden antwoord. Ik kan zolang wachten, maar de betrokkenen niet. Ik wil de vragen gerust schriftelijk hernemen, maar ik zou

dan wel graag hebben dat uw administratie erop antwoordt.

Minister Marleen Vanderpoorten : Ik heb geen probleem met het feit dat u een antwoord op uw vragen verwacht. Ik wil uw vragen tijdens de commissievergaderingen ook beantwoorden, maar dan beschik ik graag op voorhand over de gegevens, zodat ik een correct antwoord kan geven.

De voorzitter : Mijnheer Martens, uw vraag is op 24 maart 2003 toegekomen. U zorgt voor een vragenbombardement waardoor het moeilijk wordt om alle vragen op een bevredigende manier te beantwoorden binnen een bepaalde termijn.

De heer Luc Martens : Dat aanvaard ik.

De voorzitter : De verslaggeving is altijd correct. Misschien moet de minister de gelegenheid krijgen om op de bijkomende vragen een antwoord te formuleren.

De heer Luc Martens : Ik vraag niet meer dan dat. Laten we dat afspreken. De gedetailleerde vragen zijn een verdere uitwerking van de hoofdvraag. Ik zou er graag een antwoord op krijgen.

Het Sint-Norbertusinstituut te Antwerpen bevindt zich in uw regio en werd op een bepaald ogenblik aangesproken om commentaar te geven op de omzendbrief over de gelijke onderwijskansen. Een van hun cruciale problemen is de manier waarop de thuistaal wordt gedefinieerd. In alle onderdelen van het commentaar komt dat probleem voor.

Het gaat om een school die recht in haar schoenen staat en die probeert om ook voor de allochtone leerlingen een inspanning te leveren. Ze heeft vastgesteld dat de definitie van thuistaal niet werkbaar is en niet aan de werkelijkheid beantwoordt.

Ik zal u een kopie van de brief doorspelen en ik hoop dat u voor bevredigende antwoorden kunt zorgen. Zo kan de school doen wat ze moet doen, en kan het gelijkekansendecreet degelijk in de praktijk worden gebracht.

De voorzitter : Aangezien u de vragen op papier hebt, kunnen ze aan de minister worden overhandigd.

Het incident is gesloten.

Voorzitter

– *De heer Gilbert Vanleenhove, voorzitter, treedt op als voorzitter.*

Interpellatie van de heer Luc Martens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over het aanslepen van een aantal dossiers met betrekking tot het onderwijspersoneel

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Martens tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over het aanslepen van een aantal dossiers met betrekking tot het onderwijspersoneel.

De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, in de loop van de voorbije jaren zijn de relaties tussen het onderwijsveld en u een beetje verzuurd. Ik waardeer dat u regelmatig pogingen onderneemt om ze opnieuw in orde te maken, maar dat neemt niet weg dat er een vertrouwensbreuk blijft bestaan.

De onderwijsactoren stellen dat u een aantal zaken zult moeten aanpakken als u hun vertrouwen wilt herwinnen. U moet ervoor zorgen dat een aantal lopende dossiers nu eens definitief hun beslag krijgen. Ik heb een viertal dossiers op een rijtje gezet.

Ten eerste is er de discussie over de uitstapregeling. Die heeft al voor heel wat opschudding gezorgd. Op een morgen merkte de onderwijswereld dat de TBS 55+ werd afgebouwd. U hebt daarover onderhandeld en dat heeft spanningen opgeleverd. Toch was er het vooruitzicht dat er na een voorlopige oplossing ook een algemene regeling zou komen voor wie minder dan 50 jaar is. Wat is de stand van zaken met betrekking tot het uittekenen van een deftige uitstapregeling voor de mensen van minder dan 50 jaar ? Welke voorstellen liggen er vandaag nog op tafel in dat verband ? Waarom is er nog geen oplossing ?

Dan is er de problematiek van de arbeiders in het vrij onderwijs. Uw kabinetschef zei ooit dat dat probleem tegen het einde van 2002 zou worden opgelost, maar dat er eerst nog een studie moest worden uitgevoerd. Wat is de stand van zaken in dit dossier ? Welke nieuwe elementen heeft de studie

die vorig jaar nog nodig leek te zijn, opgeleverd ? Is die studie eigenlijk al uitgevoerd ? Welke timing wordt er gehanteerd ? Ik vraag gewoon dat het CAO-engagement wordt waargemaakt.

Verder moet er sinds 1995 een KB komen over de mandaatvergoedingen en de verrekening daarvan in de pensioenberekening voor het hoger onderwijs. Op dat KB wachten we nog steeds. Waar blijft het en waarom laat het zolang op zich wachten ? In welke mate zal er tegelijkertijd een regeling worden uitgewerkt voor het secundair onderwijs en voor de CLB's ?

Tot slot werd in juli 2002 de verschillende overheden gevraagd een stand van zaken op te maken over het tot stand komen van de reglementering van het vaderschapsverlof. De Franse Gemeenschap antwoordde daarop zowel voor haar ambtenaren als voor haar onderwijspersoneel. Het antwoord van de Vlaamse Gemeenschap was er tot voor enkele weken nog steeds niet. Hoe komt dit ? Misschien is er ondertussen wel een antwoord. Hoe moet de verdere afhandeling van dit dossier verlopen ?

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, collega's, om het TBS-dossier te duiden, zal ik een overzicht geven van alle in het dossier aanwezige elementen. Ik begin bij het engagement van de overheid bij de onderhandelingen over de wijziging van de TBS 55+ in de TBS 58+.

Alle onderdelen van dat engagement zijn belangrijk, en daarom zal ik het volledig vermelden. Het engagement houdt in dat met als uiterste toepassingsdatum 1 september 2007 zal worden onderhandeld over de modaliteiten van de bepaling van het wachtgeld bij de TBS 58+, over de invoering van een loopbaankrediet volgens de modaliteiten die van toepassing zijn op de Vlaamse ambtenaren en/of de welzijnssector, met inbegrip van de deeltijdse tewerkstelling als uitgroeiabaan vanaf de leeftijd van 50 jaar, en over de volledige harmonisering van de verlof- en TBS-stelsels zonder een vermindering van rechten.

In februari 2002 werd de eerste vergadering over de invoering van een loopbaankrediet gepland, en in april 2002 kwam er een concreet voorstel van de overheid dat zou ingaan in 2006. Dat is binnen de afgesproken termijn. De vakbonden verwierpen het voorstel en de gesprekken werden gestaakt.

Vanderpoorten

Eind september 2002 werd er afgesproken dat er eerst zou worden gepraat over het op elkaar afstemmen van beide overgangsregelingen. De streefdatum was december 2002. Vanaf 2003 worden de drie punten van het engagement uitgepraat, mede in het licht van de loonstudie fase II en de afspraak in CAO VI hierover. Over deze timing waren de partijen het eens.

De overheid legde in oktober 2002 een afstemming van de overgangsregeling op tafel, maar het gemeenschappelijk vakbondsfront verwierp dit voorstel en diende eisen in om de overgangsperiode bij te sturen. Het vakbondsfront wilde geen sanctiëring op 58 jaar, de diensten voor de baremieke leeftijd moeten meetellen, en 58 jaar mag niet het uitgangspunt blijven. Ze vulden deze eisen aan met principes voor de nieuwe uitstapregeling.

Op 5 december 2002 heb ik de vakbonden mijn standpunt meegedeeld. Op 15 december kreeg ik daar een antwoord op. Aangezien de afgesproken timing het jaar 2003 is en de voorstellen van de overheid tot hiertoe werden verworpen, wordt nu nagegaan of binnen het geheel van het engagement een alternatief kan worden uitgewerkt. Te gepasten tijde zal de discussie hierover opnieuw worden opgenomen.

In CAO VI werd de bepaling opgenomen dat er een vergelijking moest worden gemaakt tussen de bruto jaarlonen van het meester-, vak- en dienstpersoneel in het gemeenschaps- en het gesubsidieerd onderwijs. Als volgens die vergelijking de lonen in het gesubsidieerd onderwijs beduidend lager zouden liggen, wordt vanaf 1 september 2002 een loonsverhoging doorgevoerd mits een akkoord in de bevoegde comités wordt bereikt.

Om de uitvoering van dit aspect van CAO VI te verzekeren, werd een werkgroep opgericht met vertegenwoordigers van vakbonden en overheid. Al snel werd duidelijk dat de verschillende statuten en CAO's in de verschillende netten de vergelijking er niet eenvoudiger op maakten. In het gesubsidieerd vrij onderwijs worden de onderhoudspersoneelsleden die ressorteren onder paritair comité 152 ingedeeld in 6 categorieën.

In het gemeenschapsonderwijs zijn er momenteel nog personeelsleden in 10 verschillende ambten. In het officieel gesubsidieerd onderwijs zijn de categorieën en salarissen verschillend, afhankelijk van de inrichtende machten. Door de complexiteit van die laatste groep werd besloten om een vergelij-

king te maken tussen het gemeenschapsonderwijs en het vrij gesubsidieerd onderwijs.

Voor de berekeningen van de lonen in het vrij gesubsidieerd onderwijs moest een beroep worden gedaan op buitenstaanders, aangezien de overheid in de betaling van die personeelsleden geen rol speelt. Er waren ook nog andere moeilijkheden. Op het departement Onderwijs zijn geen gegevens beschikbaar over het aantal personeelsleden, in welke categorie ze thuishoren, enzovoort, omdat de overheid niet zelf instaat voor de betaling van die mensen. Over die groep zijn geen gegevens beschikbaar inzake anciënniteit, kinderlast, gezinstoestand en burgerlijke staat. Die elementen zijn eigenlijk onontbeerlijk voor het maken van een correcte vergelijking.

De werkgroep heeft een aantal simulaties gemaakt en vastgesteld dat een eerste element tot het opheffen van de verschillen erin kan bestaan aan het onderhoudspersoneel in het vrij gesubsidieerd onderwijs een vergoeding toe te kennen die gelijkloopt met de standplaatsvergoeding in het gemeenschapsonderwijs. Dat is ongeveer 465 euro bruto op jaarbasis. Voor een verdere vergelijking achtte de werkgroep het noodzakelijk om eerst meer gegevens over de doelgroep te verzamelen. Daarom heb ik mij als minister van Onderwijs en Vorming geëngageerd om via een gefaseerd plan de loonvergelijking verder uit te voeren. Dit engagement zal op 7 april door de verschillende partners worden geparafeerd.

Door het engagement wordt met ingang van 1 september 2002 een bedrag aan de werkingsmiddelen van het vrij gesubsidieerd onderwijs toegevoegd, dat bestaat uit een bedrag gelijk aan de standplaatsvergoeding in het gemeenschapsonderwijs en als dusdanig kan worden toegekend aan de personeelsleden in het vrij gesubsidieerd onderwijs die ressorteren onder PC 152.

Als minister van Onderwijs ben ik ingegaan op de vraag om in dit dossier de nodige inspanningen te leveren. Het is nu aan de vertegenwoordigers van de werkgevers en werknemers om over de toepassing hiervan in PC 152 overeen te komen.

In een tweede fase zal de overheid een stuurgroep oprichten die wordt belast met een verdere analyse van de personeelskosten in het gesubsidieerd vrij onderwijs. Die analyse moet onder meer de volgende gegevens bevatten: het aantal personeelsleden per categorie van de personeelsgroep die is tewerkgesteld in het vrij gesubsidieerd onderwijs, de aanrekening van dit personeel uitgesplitst op eigen

Vanderpoorten

middelen en op de werkingsmiddelen, de gezinssituatie en de anciënniteit van de tewerkgestelden.

In deze stuurgroep zullen vertegenwoordigers zeten van werkgevers, werknemers en overheid. Het is de bedoeling dat met de gegevens die worden verzameld in deze stuurgroep kan worden voortgewerkt om vanaf 1 april 2004 ook een bedrag toe te kennen dat gelijk is aan de haardtoelage aan degenen die hier recht op hebben. Dat moet gebeuren op basis van een in het PC 152 afgesloten protocol tussen werkgevers en werknemers.

Op dat ogenblik stopt de rol van de overheid en dienen werkgevers en werknemers hierover een akkoord te bereiken in het genoemde Paritair Comité. Ik engageer me om tegen 1 januari 2005 na te gaan of er na uitvoering van genoemde fasen nog significante verschillen zijn inzake de verloning tussen het gemeenschapsonderwijs en het vrij gesubsidieerd onderwijs. In welke mate en bij welke categorieën die verschillen nog bestaan, zal blijken uit de resultaten van genoemde stuurgroep.

Voor de betaling van de 2 percent loonsverhoging vanaf juni 2003, die voor alle personeelsleden is gepland volgens dezelfde systematiek als in 2002 voor de betaling van de 1 percent loonsverhoging, zal een bedrag worden toegevoegd aan de werkingsmiddelen.

Voor het in aanmerking nemen van de mandaten voor de pensioenberekening in het hoger onderwijs, lopen er op dit ogenblik twee initiatieven. Een eerste initiatief situeert zich op federaal niveau. Het ontwerp van KB tot uitvoering van artikel 8 paragraaf 1, derde lid en paragraaf 2, vierde lid, van de wet van 21 juli 1844 op de burgerlijke en kerkelijke pensioenen, stelt de decretaal voorziene mandaten van algemeen directeur, departementshoofd en bibliothecaris voor de berekening van het pensioen gelijk met een vaste benoeming. De federale minister van Begroting verleende onlangs zijn begrotingsakkoord aan dit ontwerp zodat het verder zijn normale traject kan volgen.

Het tweede initiatief is genomen naar aanleiding van het decreet betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs, het zogenaamde structuurdecreet. Dit decreet bevat een bepaling waarin de terugvalpositie van de algemeen directeur wordt geregeld. De personeelsleden die gedurende 10 jaar het mandaat van algemeen directeur uitoefenen, behouden bij het einde van hun mandaat hun salarisschaal.

Mijnheer Martens, er zijn verschillende soorten vaderschapsverlof. Als u de omzetting bedoelt van het moederschapsverlof bij overlijden of hospitalisatie van de moeder, dan luidt het antwoord dat de Vlaamse Gemeenschap ervoor heeft gekozen om dit vaderschapsverlof te integreren in de algemene harmonisering en vereenvoudiging van de verlofstelsels in het onderwijs. De administratie heeft daartoe een ontwerp van regeringsbesluit opgesteld dat nu door het kabinet wordt onderzocht. Dit vaderschapsverlof is het voorwerp van hoofdstuk 3, afdeling 4 van het ontwerp. Over dit ontwerp zal met de sociale partners overleg worden gepleegd.

Als u de vervanging van het klein verlet in de arbeidsovereenkomstenwet bedoelt, zijn er voorlopig geen initiatieven gepland. De arbeidsovereenkomstenwet is niet van toepassing op het statutair onderwijspersoneel, en er is geen automatische verplichting om ook voor het onderwijspersoneel een reglementering inzake vaderschapsverlof tot stand te brengen. Er blijkt in eerste instantie ook geen behoefte aan te zijn, enerzijds wegens de specifieke organisatie van het onderwijs en anderzijds wegens de bestaande voordelige verlofregelingen. Eventuele wijzigingen aan de verlofstelsels zullen worden overlegd met de sociale partners.

De voorzitter : De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Mevrouw de minister, u hebt het over 'te gepasten tijde'. Wat bedoelt u daarmee ?

Minister Marleen Vanderpoorten : In de loop van de volgende maanden.

De heer Luc Martens : Mevrouw de minister, u hebt het ook over gelijkschakeling voor de arbeiders in het vrij onderwijs en het gemeenschapsonderwijs. Het enige wat die mensen interesseert, is wat op hun rekening komt. Wanneer zal dat gebeuren ? U hebt het gepland vanaf 1 september 2002. Als ze dat krijgen in één keer, dan is dat niet interessant voor de belastingen.

Minister Marleen Vanderpoorten : Ik heb vanmorgen die mensen gezien en heb er een gesprek mee gehad op de zetel van het ACV. Deze mensen zijn tevreden over de stappen die tot nu toe zijn gezet door de overheid. Ik heb ze ook duidelijk gemaakt dat het nu aan het paritair comité is om daar uitvoering aan te geven. De middelen zijn toegewezen en deze zullen doorgespeeld worden met de schijven van de werkingsmiddelen die aan de scholen toegekend worden. Als er op dat moment een ak-

Vanderpoorten

koord is, dan kunnen die gewoon doorgestort worden. De bal ligt nu in het kamp van de werkgevers en niet meer in ons kamp. Ik heb hun de timing meegedeeld en de werkzaamheden die nog zullen volgen. Ik had de stellige indruk dat de mensen hier tevreden mee waren.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de hervorming van het onderwijslandschap, het proefproject eerste graad, de voortrekkersscholen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer De Meyer tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de hervorming van het onderwijslandschap, het proefproject eerste graad, de voortrekkersscholen.

De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, op dit ogenblik circuleren er in het secundair onderwijs verschillende teksten die te maken hebben met de hervorming van het onderwijslandschap. Om te beginnen is er de tweede discussienota van 16 januari 2003 over de hertekening van het onderwijslandschap secundair onderwijs. Deze nota is afkomstig van de minister zelf. Vervolgens is er een nota van januari 2003 uitgaande van de Dienst voor Onderwijsontwikkeling 'Proefproject brede eerste graad'. Via Schooldirect is er op 12 maart ook een mededeling aan de scholen verstuurd waaruit blijkt dat de Koning Boudewijnstichting op zoek is naar 'voortrekkersscholen'.

Van deze drie documenten gaat er maar één uit van uzelf, mevrouw de minister. De status daarvan is duidelijk : volgens u is het een discussienota. De status van de andere documenten is heel onduidelijk. Ze circuleren in het hele onderwijsveld, maar het is niet geweten welke waarde ze hebben. Daarom heb ik enkele vragen.

Werd het document 'Proefproject brede eerste graad' verspreid met uw goedkeuring ? Werd er aangaande dit document overleg gepleegd met de

inrichtende machten en/of met de vakbonden ? Hoe stonden zij tegenover dit document ? Wat was desgevallend het besluit van deze overlegmomenten ? Wat is de waarde van dit document op dit ogenblik ? Ik verwijs ook naar het betoog dat de voorzitter van de commissie voor Onderwijs heeft gehouden op 27 februari, en dat mede ging over de onduidelijkheid in het onderwijsveld.

Wordt het document uitgaande van de Koning Boudewijnstichting door u gedragen ? Zo ja, waarom neemt de Koning Boudewijnstichting dan een taak op zich die in feite toekomt aan de overheid en waarom kiest de minister voor deze weg ? Zo neen, hoe komt het dat zulk document dan verspreid wordt via Schooldirect ?

Hoe dan ook, dit alles komt verwarrend over in het onderwijsveld. Het feit dat we worden aangesproken door meerdere directies die vragen hoe het parlement en de minister ertegenover staan, wijst daar duidelijk op. Ik zou graag hebben dat u ons daar zelf enige klaarheid over zou kunnen verschaffen.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, het document 'Proefproject brede eerste graad' is opgesteld door de departementale Dienst voor Onderwijsontwikkeling. Aangezien deze tekst werd verspreid met het oog op overleg van het onderwijskabinet met de representatieve verenigingen van inrichtende machten van het secundair onderwijs, impliceert dit mijn akkoord en verantwoordelijkheid als minister bevoegd voor onderwijs.

Tijdens bedoeld overleg werd afgesproken dat de onderwijskoepels hun vragen, bedenkingen en suggesties tegen eind februari aan het onderwijsdepartement zouden bezorgen. Er is immers door de overheid duidelijk gesteld dat het geformuleerd voorstel niet te nemen of te laten is. Het kan nog in alle richtingen worden bijgestuurd. Voor alle duidelijkheid : het project in kwestie is zeer beperkt in omvang, heeft geen wettelijke implicaties en strekt er enkel toe om wetenschappelijk onderbouwde en objectieve informatie te verzamelen die binnen de ruimere discussie over hervormingen van het secundair onderwijs kan worden gebruikt. De reacties van de onderwijskoepels zijn niettemin vrij kritisch. Anderzijds zijn er diverse scholen die spontaan hun belangstelling tonen om in het proefproject te stappen. Momenteel wordt afgetast wat verder mogelijk en haalbaar is.

Vanderpoorten

Mede onder mijn impuls heeft de Koning Boudevijnstichting begin 2001 aan een commissie de opdracht gegeven om voorstellen uit te werken rond de herwaardering van technische en technologische opleidingen en beroepen. Het resultaat van de werkzaamheden is het rapport 'Accent op talent : een geïntegreerde visie op leren en werken'. De commissie was samengesteld uit een aantal sleutelfiguren uit het onderwijs en de sociaal-economische milieus, rekening houdend met de raakvlakken tussen de onderwijs- en de beroepswereld.

Hoewel de deelname in persoonlijke naam gebeurde, waren een medewerker van mijn kabinet en verschillende leden van de administratie en inspectie van het onderwijsdepartement in de commissie opgenomen. Niettegenstaande het rapport dus geen officieel stuk is, kan bezwaarlijk verklaard worden dat het tot stand is gekomen zonder met de gevoeligheden, de beperkingen of de verwachtingen van de overheid rekening te houden, laat staan zonder medeweten van diezelfde overheid. De mededeling via Schooldirect omvat een samenvatting of synthese van het rapport, vertrekkend van een aantal knelpunten die de aanleiding tot de studie hebben gevormd. Deze mededeling vindt sec plaats, zonder kanttekeningen of commentaar, en is dus enkel informatief bedoeld ten aanzien van schooldirecties, zodat deze niet enkel op andere mediakanalen zouden zijn aangewezen.

De conclusie dat ik als minister van Onderwijs het beleid uit handen geef of er geen controle meer over heb, is totaal ongegrond. Wel ben ik van oordeel – en op dat vlak verschil ik misschien van mijn voorgangers – dat een goed onderwijsbeleid een breed draagvlak moet hebben en aldus van onder uit moet groeien. Vermits beleidsmaatregelen op het lokale vlak moeten worden geïmplementeerd en tegemoet moeten komen aan lokale behoeften en aspiraties, vind ik het immers absoluut noodzakelijk om ook andere partijen, buiten de traditionele onderwijsgesprekspartners, bij studiewerk en bij overleg- en discussiemomenten rechtstreeks te betrekken. Het feit dat onderwijs, als beleidsdomein, een enorme impact heeft op het maatschappelijk bestel, is aan dit standpunt niet vreemd. De uiteindelijke beslissingen zijn en blijven anderzijds een prerogatief van de decreet- of regelgever, naargelang van de materie.

De voorzitter : De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Mevrouw de minister, u zegt dat de onderwijskoepels vrij kritisch staan tegenover de nota's. Ze werden echter niet besproken met de vakbonden. De nota's zijn moeilijk te plaatsen in het onderwijslandschap en geven aanleiding tot verwarring.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming en tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking, over tewerkstellingsmaatregelen in het onderwijs voor mensen met een handicap

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer De Meyer tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming en tot mevrouw Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking, over tewerkstellingsmaatregelen in het onderwijs voor mensen met een handicap.

De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, de Vlaamse overheid voorziet in verschillende tewerkstellingsmaatregelen voor gehandicapte mensen die niet tewerkgesteld zijn in een overheidsdienst en die door hun ziekte het normale rendement niet bereiken. Zo bestaat een inschakelingspremie waarbij 30 procent van het loon van de werknemer door het Vlaams Fonds aan de werkgever wordt terugbetaald.

Ook in het onderwijs zijn er mensen met een handicap die voordeel zouden kunnen halen bij een wettelijk kader dat voorziet in een aantal maatregelen of faciliteiten. Wanneer een vastbenoemd personeelslid van het onderwijs nu chronisch of langdurig ziek wordt, eindigt de onderwijsloopbaan na terbeschikkingstelling wegens ziekte ten slotte in een vervroegde oppensioenstelling. Dit kan zelfs gebeuren op relatief jonge leeftijd. Dit betekent voor de betrokkenen inkomensverlies. Meer nog, iemand met een chronische ziekte of handicap, die nog heel wat zou willen en kunnen presteren, wordt verhinderd zijn verminderde mogelijkheden te gebruiken. Naast het ziek zijn weegt dan ook het gevoel afgeschreven te zijn.

De Meyer

Zo'n wettelijk kader hoeft eigenlijk weinig te kosten want het huidig alternatief, het lesgeven opgeven en in ziekteverlof geplaatst worden, kost ook geld zonder dat iets gepresteerd kan worden. De groep die van zo'n stelsel gebruik zou kunnen maken, is wellicht niet zo groot. Voor hen maakt zo'n wettelijk kader echter het wezenlijk verschil uit tussen nog kunnen werken of zijn werk verliezen.

Waarom voorziet de overheid in een Vlaams Fonds dat tussenkomt in de loonkost van zulke werknemers in de privé-sector en voorziet ze niets gelijkaardigs voor het personeel van het onderwijs, noch voor de vastbenoemden, noch voor de tijdelijken? Kan er niet geregeld worden dat zulke personeelsleden gebruik zouden kunnen maken van verlofen/of afwezigheidsstelsels, maar zonder dat zij minstens een halve opdracht moeten uitoefenen?

Kunnen er geen maatregelen genomen worden zodat chronisch zieken en gehandicapten een opdracht zouden kunnen opnemen in het onderwijs die nauw aansluit bij hun mogelijkheden, zodat inrichtende machten die zulke personen aanwerven hierdoor geen nadeel ondervinden? Integendeel, deze maatregelen zouden zodanig moeten zijn dat inrichtende machten stimulansen krijgen om zulke personen aan te werven.

Een mogelijkheid is dat zulke inrichtende machten extra uren voor leerkrachten krijgen of extra punten voor ondersteunend personeel. Kan er eventueel een systeem op punt worden gesteld, naar analogie met dat van de toelagen van het Vlaams Fonds, om chronisch zieke of gehandicapte personeelsleden van het onderwijs een verminderde opdracht te geven zonder loonverlies?

De voorzitter : De heer Suykens heeft het woord.

De heer Lucien Suykens : Mijnheer De Meyer, pleit u ervoor dat de inrichtende machten mensen die ze op pensioen hebben gesteld, opnieuw in dienst nemen?

De heer Jos De Meyer : Ik wil graag eens over uw vraag nadenken.

De voorzitter : De heer Ramon heeft het woord.

De heer Frans Ramon : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, dit is bijvoorbeeld ook een probleem voor jongere mensen die lijden

aan het chronisch vermoeidheidssyndroom, maar wier toestand verbetert. Ze zijn al op pensioen gesteld en kunnen geen kant meer uit. Dat is een probleem. Ik treed de vragen van de heer De Meyer dus bij, al heb ik er ook niet meteen een oplossing voor.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, collega's, personeelsleden die chronisch of langdurig ziek zijn, kunnen inderdaad soms nog in staat zijn om arbeidsprestaties te leveren. In sommige gevallen kunnen dat dezelfde prestaties zijn als voorheen, maar met een beperkter volume. In vele gevallen echter kunnen zij niet meer dezelfde prestaties leveren, maar wel nog andere, minder belastende prestaties. De vaststelling van die mogelijkheden, al dan niet definitief, behoort in het onderwijs tot de bevoegdheid van de AGD, de arbeidsgeneeskundige dienst.

Als een vastbenoemd personeelslid niet meer geschikt wordt bevonden en zich in de stand ziekteverlof bevindt, zal het bij de uitputting van zijn ziektedagen ambtshalve op pensioen worden gesteld. Een personeelslid dat volgens een uitspraak van de AGD nog geschikt wordt bevonden voor een andere functie in het onderwijs, kan ingeschakeld blijven in het arbeidscircuit als de inrichtende macht een functie in het wettelijke kader kan vrijmaken of ter beschikking heeft.

Het personeelsbeleid in het onderwijs is strikt wettelijk georganiseerd, wat niet wegneemt dat er voor deze groep van personeelsleden toch ook een aantal tewerkstellingsmogelijkheden zijn. De wetgeving biedt de personeelsleden op sociaal vlak immers ook een aantal mogelijkheden.

U verwees naar het Vlaams Fonds dat een tegemoetkoming verstrekt voor de loonkost van zulke werknemers in de privé-sector, en u vroeg waarom dat niet ook in het onderwijs zo is. De overheid heeft in de wettelijke reglementering voor haar personeel voorzien in een ander systeem. Terwijl in de privé-sector de werknemers na een maand ziekte terugvallen op de bijdrage van de ziekteverzekering, blijft een personeelslid in het onderwijs zijn volledig loon behouden tot op het ogenblik dat de ziektedagen, die hij heeft via de opbouw van sociale anciënniteit in verhouding tot het aantal gepresteerde dagen, heeft uitgeput.

Vanderpoorten

Voor het antwoord op uw tweede vraag moet ik verwijzen naar de verlof- en afwezigheidsstelsels die in het onderwijs gelden. Die vergen niet allemaal een minimumprestatie van een halve opdracht. Het gebruikmaken van een verlofstelsel heeft uiteraard loonverlies tot gevolg. Een vastbenoemd personeelslid behoudt echter zijn job, en blijft ook dienstanciënniteit verwerven die in aanmerking komt voor zijn pensioenberekening. Dat is een belangrijk onderscheid met werknemers in de privé-sector, waar dat voordeel niet bestaat.

De inrichtende machten zijn de rechtstreekse werkgevers van het onderwijspersoneel. Alleen zij zijn bevoegd om het personeel anders en in een andere functie tewerk te stellen. Een andere opdracht geven is echter niet zo eenvoudig. In het onderwijs is uit de aard van de dienstverlening weinig variatie in het soort prestaties. De meeste opdrachten in het onderwijs houden in dat er les wordt gegeven aan leerlingen. Andere pedagogische of administratieve taken zijn niet de kerntaak van de scholen.

Zeker voor een inrichtende macht is het niet evident aan het onderwijspersoneel een andere opdracht te geven. Een inrichtende macht die enkel dagonderwijs inricht, kan geen opdracht geven aan een personeelslid dat enkel nog geschikt wordt geacht voor het avondonderwijs. Maar ook over de inrichtende machten heen is het moeilijk om op aanvaardbare afstand een geschikte opdracht te vinden.

Een uitbreiding van deze organisatorische mogelijkheden is mogelijk door een uitbreiding van de klasvrije opdrachten. Het personeelslid kan een andere opdracht krijgen, als het aan de voorwaarden voor die nieuwe opdracht voldoet, onder andere de bekwaamheidsvereisten. Het personeelslid kan een andere opdracht bij een andere inrichtende macht krijgen, maar verliest dan meestal de rechten bij de oude werkgever.

Als de mogelijkheden er zijn, ondervinden de inrichtende machten geen nadeel door dergelijke personen aan te werven. Er kunnen inderdaad zelfs stimulansen gegeven worden, mits er financiële ruimte voor is en het gelijkheidsbeginsel hierdoor niet wordt geschonden.

Gezien de mogelijkheden die nu reeds in onderwijs aanwezig zijn, en gezien de positieve aspecten van het statuut van het onderwijspersoneel in vergelijking met de positie van werknemers in de privé-

sector, is het niet meteen noodzakelijk zo'n fonds of een vermindering van prestaties zonder loonverlies mogelijk te maken. Ik zal met het oog op de aanmoediging van het tewerkstellen van mensen met een handicap in het onderwijs nagaan welke extra stimulans kan worden gegeven aan de scholen die deze mensen tewerkstellen.

De voorzitter : De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Mevrouw de voorzitter, dit antwoord is juridisch gezien volledig correct. Belangrijk is echter wat u op het einde van uw antwoord hebt gezegd, namelijk dat er creatief wordt gezocht naar een mogelijkheid om gehandicapten een klasvrije opdracht te geven en inrichtende machten extra stimuli te geven om die mensen toch nog tewerk te stellen in een zinvolle opdracht die overeenstemt met hun mogelijkheden. Zonder extra stimuli zal dat onvoldoende gebeuren. Het gaat om een beperkt aantal mensen, maar de waarde van hun verdere leven wordt soms bepaald door hun tewerkstellingskansen.

Minister Marleen Vanderpoorten : Ik geef nog een voorbeeld van hoe het kan : bij de hertekening van het onderwijslandschap basisonderwijs is gepland dat wedertewerkgestelden buiten het kader kunnen worden ingezet.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Trees Merckx-Van Goey tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de verdubbeling van stress bij leerkrachten op vijf jaar tijd

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Merckx tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de verdubbeling van stress bij leerkrachten op vijf jaar tijd.

Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, dat er meer klachten zijn over stress bij leerkrachten staat niet los van de rest van de arbeidsmarkt. Het is opvallend hoe stresserend heel veel mensen hun werkmilieu ervaren.

Merckx-Van Goey

Specifiek over klachten in het onderwijs is onlangs bekendgemaakt dat op vijf jaar tijd het aantal leerkrachten met stressklachten verdubbeld is. Meer dan 4 op 10 leerkrachten gaan akkoord met de stelling dat de school hen stress bezorgt, aldus het onderwijsblad Klasse. Vijf jaar geleden antwoordde nog 2 op 10 hun job stresserend te vinden. Slechts 1 leerkracht op 4 vindt lesgeven en alles wat ermee samenhangt, niet stresserend.

Of leerkrachten nu lesgeven in het basisonderwijs, het secundair onderwijs of het hoger onderwijs, maakt blijkbaar niets uit : overal is de stress even groot. Ook intern in het secundair onderwijs vallen er nauwelijks verschillen te noteren. In tegenstelling tot wat vaak uit mediaberichten blijkt, ervaren leerkrachten die lesgeven in het beroepssecundair onderwijs, volgens de studie het minst stress.

Dit is een vreemde situatie, want hoewel de werkweken tegenwoordig beperkt blijven tot veertig uur, hebben we tegenwoordig ongeveer drie keer meer kans een depressie te krijgen dan onze grootouders. Het is dus een algemeen probleem. Uit een uitgebreid wetenschappelijk onderzoek naar werkdruk en stress bij leerkrachten van de Stichting Technologie Vlaanderen bij de SERV, blijkt dat de gemiddelde stressscore in het onderwijs bijna dubbel zo hoog ligt als in de andere beroepssectoren. Dit onderzoek werd uitgevoerd bij meer dan 12.000 leerkrachten in 440 scholen. Het hoeft dan ook geen betoog dat stress bij leerkrachten net als in de rest van de bedrijfswereld ons handenvol geld kost.

Hoe komt het nu dat de score dubbel zo hoog ligt als in andere beroepssectoren ? We horen wel eens dat de huidige organisatie van het onderwijslandschap zeker meer dan een beetje bijdraagt tot stress. Bijvoorbeeld jonge beginnende leerkrachten worden vaak van school naar school gestuurd. Ze horen nergens echt bij en krijgen nauwelijks of geen waardering voor wat ze doen. Bijgevolg halen ze ook weinig voldoening uit hun werk. Leerkrachten die zich hebben voorgenoemen op hun vijftigste met pensioen te gaan, zien zich plots verplicht te blijven tot hun achtenvijftigste.

Mevrouw de minister, het is duidelijk dat de job van leerkracht geherwaardeerd moet worden. De leden van deze commissie zullen dat al meermaals hebben aangekaart. U hebt de taak dringend te werken aan een globale verbetering van de toestand. Het is evident dat niet alleen de kwaliteit van het onderwijs er dan op vooruit zal gaan, maar

ook de professionaliteit van de leraars. Vanzelfsprekend zullen ook leerlingen en ouders daar voordeel bij hebben.

Er is ook een maatschappelijke druk op het onderwijs en op de leerkrachten omtrent problemen als geweld en drugs. Ook de overheid doet mee aan het opbod dat die druk veroorzaakt. Blijkbaar moeten leerkrachten oog hebben voor zowat alles, en niet alleen voor kennisoverdracht. Dat aspect komt in de commissie voor Welzijn vaak aan bod. Tot het takenpakket van de onderwijzer behoren het herkennen en erkennen en het tijdig detecteren van problemen als kindermishandeling, drugs en pesten. Het onderwijs speelt inderdaad die belangrijke rol, maar we moeten er ook over waken dat het takenpakket niet te groot wordt, wat zich uit in die verdubbeling van de stress.

Er is niet alleen gewezen op een verdubbeling van de stress bij leerkrachten, wat ons daarnaast ook zorgen mag baren, is het stressgevoel bij ouders en leerlingen. Drie vierden van de leerlingen komt onder spanning als de leerkracht geen rekening houdt met hun tempo van begrijpen. Bovendien wordt steeds competitiever omgegaan met de prestaties op school. Door de nadruk op prestaties krijgen meer leerlingen last van faalangst. Angstige en gestreste leerlingen presteren dan weer opvallend minder goed.

Stress treedt heel vroeg op. Eén op vier kinderen van de derde graad van de basisschool vindt schoolgaan stresserend. Slechts ongeveer de helft van hen ervaart geen schoolstress. In het secundair onderwijs is dat 36 percent. 38 percent zegt er tamelijk last van te hebben en slechts voor 26 percent – een kwart – zorgt schoolgaan niet voor stress.

Ten slotte wordt ook bij studenten vastgesteld dat stress een probleem is. We staan dicht bij de paasvakantie. De aanloop naar de examens in juni, de typische stressmaand voor studenten, begint weldra. Belangrijke factoren om die stress te beperken is tijdig beginnen, de les bijwonen, uitleg durven vragen en tijdig handboeken en cursussen hebben. Wat ook belangrijk is, is gezond leven : gezond en evenwichtig eten en voldoende slapen en ontspanning nemen. Er zijn dus heel wat maatregelen die de student zelf in handen heeft, maar het kan zeker geen kwaad hem daar af en toe eens op te wijzen.

Mevrouw de minister, het is natuurlijk niet in juni dat we met campagnes of maatregelen moeten komen. Stress is zeker niet alleen een belangrijk punt tijdens de examenperiode. Veeleer moet de

Merckx-Van Goey

nadruk gelegd worden op hoe stress en depressies kunnen worden voorkomen of opgevangen.

Onlangs zijn de resultaten bekendgemaakt van het doctoraatsonderzoek naar normbesef en depressie van de heer Luyten. Die resultaten zijn hoogst alarmerend. De kans dat iemand tijdens zijn leven een depressie krijgt, is ongeveer 15 procent. Bij studenten is dat tijdens de examenperiode 30 procent. Deze gegevens komen uit zeer recente studies.

Mevrouw de minister, kent u het onderzoek waarover Klasse heeft gerapporteerd en het doctoraatsonderzoek van de heer Luyten? Indien ja, wat is uw mening over de resultaten? Hoe verklaart u deze zorgwekkende toename? Wat zult u ondernemen om het probleem in te dijken?

Volgens de publicatie zijn een aantal problemen bij de leerkrachten te verklaren door het gebrek aan overleg in de school. Kunt u dit verhelpen? Uit onderzoek blijkt dat niet alleen de leerkrachten maar ook de leerlingen en ouders met het probleem te maken hebben. Wat stelt u op dat vlak voor? Hebt u al overleg gepleegd met minister van Welzijn Vogels over de resultaten? Indien ja, welke conclusies hebt u getrokken?

Zult u iets voorstellen om de examenstress bij studenten weg te werken? Als we nu niets doen, dan kunnen we voor juni niet meer preventief optreden.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, het artikel in Klasse kadert in de reeks 'het Cijfer'. In deze rubriek stelt Klasse maandelijks een aantal resultaten voor van een enquête bij 700 leerkrachten rond verschillende onderwijsthema's. Dezelfde enquête werd 5 jaar geleden ook uitgevoerd. Het gaat hier niet zozeer om de resultaten van wetenschappelijk onderzoek. De redactie van Klasse wil door het stellen van een aantal vragen via een enquête op de eerste plaats de discussie bevorderen en meningen confronteren. Daarom kan ik op basis van dit onderzoek ook niet antwoorden op uw vragen naar een verklaring van de resultaten. Ik stel weliswaar ook de verschuiving vast in vergelijking met dezelfde enquête van 5 jaar geleden. Op basis van de gegevens die Klasse verzamelde, is het evenwel niet mogelijk de betekenis van deze verschuiving met zekerheid vast te stellen.

In 1998, ook reeds 5 jaar geleden, onderzocht de Stichting Technologie Vlaanderen in opdracht van de SERV 'Stress bij leerkrachten' via een studie over werkdruk en arbeidsorganisatie in het onderwijs. Toen concludeerden de onderzoekers dat de gemiddelde scores inzake stress bij leerkrachten boven de waarden van andere beroepsgroepen liggen. Belangrijk in dit onderzoek is de bevinding dat oorzaken van stress niet te herleiden zijn tot individuele persoonskenmerken maar dat er ook schoolorganisatorische aspecten zijn die een rol spelen bij het ontstaan, en derhalve ook bij het voorkomen van stressproblemen bij leerkrachten. De school en haar organisatie maken wel degelijk een verschil.

De onderzoekers tonen aan dat vier aspecten van de interne schoolwerking cruciaal zijn : teamgericht werken, participatief schoolmanagement, evenwichtig taakverdelingsbeleid, aanwezigheid van een uitgebouwd personeelsbeleid. Hoe meer een school erin slaagt om op al deze terreinen een consistent beleid te voeren, hoe groter de kans dat de school een goed stressrapport kan voorleggen.

In de komende maanden hoop ik u nog de resultaten te presenteren van een wetenschappelijk onderzoek dat ik heb laten uitvoeren naar de tijdsbesteding en de taakbelasting van leerkrachten. Het onderzoek wordt uitgevoerd door HIVA Leuven en RUCA Antwerpen. In dat onderzoek komen ook stressbeleving en welzijn van leerkrachten aan bod. In de survey die de onderzoekers uitvoerden bij ongeveer 3.500 leerkrachten en directies uit de basis- en secundaire scholen, verzamelden ze een groot aantal variabelen, zowel individuele kenmerken van de leerkrachten als job- en schoolkenmerken. Dat laat de onderzoekers toe om de stressbeleving en welzijn van leerkrachten ook te verklaren.

Het rapport werd zeer recent bij mijn administratie opgeleverd en zal in de eerstkomende weken worden besproken in de begeleidende stuurgroep. Mevrouw Merckx, ik vraag u nog wat geduld te oefenen vooraleer we de resultaten publiek maken. Ze zullen zeker aanleiding geven tot een nieuw gesprek.

Om de negatieve resultaten van de bevraging van Klasse enigszins te nuanceren, wijs ik u op reeds bekende onderzoeksresultaten over het welbevinden van leerkrachten. Ze staan in OBPWO-onderzoek 00.06 van mevrouw Engels van de VUB en mevrouw Aelterman van de Universiteit Gent. Misschien tegen de verwachting van velen in, rapporteerden zowel leerkrachten uit het basisonder-

Vanderpoorten

wijs als leerkrachten uit het secundair onderwijs dat ze een redelijk tot zeer goed algemeen welbevinden hebben. Leerkrachten van het basisonderwijs hebben een gemiddeld algemeen welbevinden van 5,59 op een schaal van 7, waarbij 7 een zeer goed welbevinden betekent. Bij leerkrachten van het secundair onderwijs is dit gemiddeld een score 5,39 op een schaal van 7. De mate waarin men minder werkdruk ervaart, de collegialiteit, de houding tegenover onderwijsvernieuwing en de relatie met de ouders hebben een positief effect op hun algemeen welbevinden. Ook de mate waarin men door de directie ondersteund wordt, heeft daarop een significante invloed. De resultaten tonen in elk geval aan dat de belevingsfactoren die het welbevinden van leerkrachten beïnvloeden vooral op het schoolniveau liggen.

De ontwikkeling van een preventief stressbeleid is daarom in de eerste plaats een opdracht van de lokale schoolbesturen. Toch heeft ook de overheid de opdracht om via globale voorwaarden een kader te scheppen waarbij de lokale schoolleiding over de juiste middelen en instrumenten beschikt om een schoolbeleid te voeren dat leerkrachten blijvend motiveert en afgestudeerden naar het onderwijs trekt. De overheid moet de schoolleiding daartoe stimuleren en ondersteunen.

Ik doe een greep uit een aantal recent genomen maatregelen en geef een aantal op stapel staande initiatieven aan die het werkcomfort van leerkrachten kunnen bevorderen. Een door de Vlaamse Gemeenschap gefinancierd extern meldpunt, de VZW Limits, behandelt alle vragen inzake ongewenste intimiteiten, geweld en pesten en kan mits akkoord van betrokkenen een niet-formele bemiddelende rol op zich nemen. Ter bevordering van een participatief schoolklimaat biedt het ontwerp van participatiedecreet in het basis- en secundair onderwijs een structureel inspraakkader rond specifieke thema's en preciseert de verhouding tussen de schoolraad enerzijds en de lokale overleg- en onderhandelingscomités anderzijds. De ondersteuning die scholen krijgen vanuit pedagogische begeleidingsdiensten, nascholing en externe steunpunten zal een gecoördineerde decretale verankering krijgen.

De versterking van de autonomie op lokaal niveau en een vrijwillige samenwerking tussen scholen van het basisonderwijs, zoals omschreven in mijn visie-nota betreffende de hertekening van het onderwijslandschap basisonderwijs, creëren ruimte voor

functies inzake zorg, ICT en administratieve ondersteuning.

Een ontwerp van decreet inzake lerarenopleiding wordt voorbereid tegen het einde van dit schooljaar. Hierin zullen we onder meer een regeling uitwerken voor een aanvangsbegeleiding van startende leerkrachten.

Wat de maatregelen betreft, herinner ik u ook aan het pakket maatregelen dat ik in 2001 voorstelde om het werkcomfort van de leerkracht te verhogen. De vakbonden hebben deze maatregelen gedeeltelijk afgewezen en geopteerd voor een lineaire loonsverhoging met 3 procent.

Ik verwijs verder naar de maatregelen in het kader van CAO VI en de beleidsmaatregelen die ik opsomde in mijn beleidsbrief 2002-2003 inzake de waardering van de leerkracht en een nieuw beleid met betrekking tot HR-management.

Wat uw andere vragen betreft, kan ik het volgende antwoorden.

Ik herhaal dat we op basis van de Klasse-enquête geen verklaringen kunnen geven. We kunnen ook niet duidelijk onderscheiden wat de betekenis is van het antwoord van ouders en leerlingen. Beleven ze stress door te veel huiswerk? Hebben de kinderen meer leerproblemen? Komt de schooltijd in de verdrukking door vele andere buitenschoolse activiteiten en hobby's? Heeft het te maken met de moeilijke combinatie arbeidstijd en gezinstijd? Dit alles is niet duidelijk.

Ik kan wel verwijzen naar resultaten van recent wetenschappelijk onderzoek die ik in de komende weken zal bekendmaken en waarin een opvallend grote en quasi unanieme tevredenheid van ouders blijkt over het onderwijs en de school van hun kind. Dit blijkt uit een onderzoek van professor Verhoeven van de KU Leuven en van de heer Devos van de Vlerick Leuven Gent Management School. We kunnen dus niet zonder meer besluiten dat de situatie voor de ouders zorgwekkend is.

Wat de leerlingen betreft, weten we via onderzoek dat de leerlingen van het secundair onderwijs in Vlaanderen zich over het algemeen goed voelen op school. Dit blijkt uit studies van mevrouw Engels en mevrouw Aelterman. Op bepaalde deelaspecten van welbevinden stellen we wel duidelijke verschillen tussen scholen vast. Zo zien we dat de schoolgemiddelden voor de vragen over de beleving van het klas- en schoolgebeuren sterk variëren. De vragen die peilen naar beleving van de infrastructuur

Vanderpoorten

en voorzieningen leveren de grootste verschillen tussen scholen op. Scholen die op dat punt slecht scoren, moeten dat als een belangrijk werkterrein beschouwen. Veranderingen op het gebied van inrichting en netheid van de school verhogen de kans op een positieve beleving van de schoolsituatie. Deze resultaten tonen aan dat maatregelen om het welbevinden te verhogen zich voornamelijk situeren op schoolniveau.

Wat de maatregelen op het macroniveau betreft, verwijs ik nogmaals naar het ontwerp van participatiedecreet waarbij leerlingen structureel een plaats krijgen in het lokale inspraakgebeuren. Opnieuw kan ik u aankondigen dat ik op korte termijn onderzoeksresultaten kan presenteren, namelijk van professor Elchardus, inzake leerlingenparticipatie waaruit blijkt dat het welbevinden van leerlingen recht evenredig is met de mate waarin ze over welbepaalde zaken inspraak hebben en ervaren.

Er was ook de vraag of ik dienaangaande reeds overleg heb gepleegd met minister Vogels. Dit is niet het geval, en dit is voorlopig ook niet gepland. Deze problematiek behoort op de eerste plaats tot het bevoegdheidsdomein van onderwijs en we moeten het daarbinnen kunnen behandelen.

Zoals uit al deze voorbeelden blijkt, is er dus al heel wat onderzoek gebeurd. Daaruit blijkt dat de situatie weliswaar blijvend moet worden opgevolgd, hetgeen echter geenszins betekent dat de toestand nu dramatisch zou zijn.

De voorzitter : Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Mevrouw de minister, ik neem akte van uw antwoord en van de drie of vier onderzoeken waarvan u de resultaten binnenkort zult bekendmaken. We zullen dit uiteraard met een grote aandacht volgen. We zullen ook nagaan of de door u aangekondigde regelgeving echt bijdraagt tot het verminderen van stress. Alles hangt uiteraard af van wat in die concrete decreten ingeschreven staat.

Zodra deze regelgeving geïmplementeerd wordt, moeten we nagaan wat de impact ervan is, en dit zowel op de leerkrachten als op de leerlingen en hun ouders.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over zorgkundigen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Van Cleuvenbergen tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over zorgkundigen.

Mevrouw Van Cleuvenbergen heeft het woord.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, deze vraag is gedeeltelijk een technische vraag die ik dan ook in die zin zal formuleren. Uw antwoord kan naderhand immers juridisch heel belangrijk zijn.

Bij wet van 10 augustus 2001 inzake gezondheidszorg werd aan het hoofdstuk 'Verpleegkunde' van de wet op de Gezondheidsberoepen het beroep van 'zorgkundige' toegevoegd. De zorgkundige werd daarbij gedefinieerd als iemand die de verpleegkundige moet bijstaan in zorgverstrekking, gezondheidsopvoeding en logistiek. Dit zou dan gebeuren onder toezicht van een verpleegkundige die deze activiteit moet coördineren binnen een gestructureerde equipe. Dit impliceert in feite dat de akten van de doelgroep 'zorgkundigen' – wie dat ook zouden worden – juridische gevolgen zouden kunnen hebben.

Om deze wetswijziging te kunnen toepassen moet een koninklijk besluit verschijnen dat meer in detail het statuut van de zorgkundige kan omschrijven. Ik verwijs hier even naar het statuut van de verzorgenden. Dit statuut is wel al gekend en dateert van 24 juli 1997. Daarin worden de taken voor verzorgenden duidelijk omschreven. Het begrip 'zorgkundige' moest echter nog nader omschreven worden.

Het kabinet van de federale minister van Volksgezondheid heeft in het voorbije jaar onderhandelingen gevoerd met de betrokken partijen. Na moeizame besprekingen werd een basisdocument opgesteld en voorgelegd aan de Nationale Raad voor Verpleegkunde en aan de Technische Commissie voor Verpleegkunde die, zoals de wet het voorschrijft, de minister moeten adviseren vooraleer het uitvoeringsbesluit kan opgesteld worden.

Dit advies bestaat uit twee onderdelen : enerzijds de kwalificatie- en toepassingsvoorwaarden waaraan de zorgkundige moet beantwoorden om het beroep te kunnen uitoefenen, en anderzijds de lijst

Van Cleuvenbergen

met de activiteiten en verstrekkingen die de zorgkundige onder toezicht van de verpleegkundige binnen een gestructureerde equipe kan verrichten.

De commissieleden vragen zich waarschijnlijk af wat dit met onderwijs te maken heeft. Omdat dit koninklijk besluit zal worden uitgevaardigd en omdat activiteiten in het koninklijk besluit van 1978 specifiek zullen worden geformuleerd, zullen deze personen een opleiding moeten krijgen. Dat is de link met onderwijs.

Ik heb het advies dat is overgemaakt aan minister Tavernier, getoetst aan mijn ervaringen met de sector van de verzorgenden. In het advies staat dat de opleiding van zorgkundige een jaar equivalent voltijs onderwijs omvat na het behalen van het getuigschrift van het tweede jaar van de derde graad secundair onderwijs, studiegebied personenzorg. Er wordt in een overgangsmaatregel voorzien voor personen in het bezit van vermeld getuigschrift die kunnen aantonen dat ze drie jaar ervaring hebben als verzorgende en die een bijkomende theoretische opleiding van 150 uren kunnen bewijzen. De toepassing van de activiteiten beperkt zich tot de rusthuis- en ouderenbedden, de rust- en verzorgingsbedden en de thuisverpleging. Dat heeft ook gevolgen voor de stageplaatsen. De zorgkundige krijgt verpleegkundige taken toevertrouwd binnen de context van de activiteiten van het dagelijkse leven. Dat betekent het verstrekken van basiszorg aan een patiënt in stabiele toestand en bij een niet-complexe zorgsituatie. Tot slot beslist de verpleegkundige autonoom over de delegatie aan de zorgkundige.

Dit alles heeft implicaties voor de opleiding en het opleidingsprofiel. Ik verwijs naar de huidige situatie van leerlingen die een zesde jaar 'personenzorg' hebben gevolgd. Ze beantwoorden aan een vrij zwaar opleidingsprofiel dat werd goedgekeurd door de VLOR.

Ik leid uit dit alles een aantal zaken af. Om zorgkundige te worden, zal een zevende jaar moeten worden gevolgd in het studiegebied 'personenzorg'. Een algemeen zevende jaar is uitgesloten omdat de vereiste leerinhouden niet aan bod komen. Een uitzondering vormen misschien de scholen waar toch genoeg praktische vakken en stages worden gegeven. Voor de afgestudeerden met drie jaar VTE-ervaring moet er een bijkomen-

de theoretische opleiding van 150 uur worden georganiseerd. Hoe dat zal gebeuren, blijft een vraagteken. De afgestudeerden met minder dan drie jaar VTE-ervaring moeten binnen drie jaar een zevende jaar volgen. Ik refereer naar de opleidingen vierde graad waar mensen van 30 of 35 jaar opnieuw secundair onderwijs zullen moeten volgen.

Voor verzorgenden die de richting 'kinderzorg' volgen, blijven er onduidelijkheden. Ze komen in theorie wel in aanmerking om de titel zorgkundige te krijgen, maar in de praktijk zal dat niet mogelijk zijn als gevolg van de lesinhoud. Alle zorgkundigen moeten conform artikel 21 quinquies van de wet op de gezondheidsberoepen, hoofdstuk verpleegkunde, in staat zijn om een aantal taken uit te voeren. Ten eerste, het observeren en signaleren bij patiënt/resident van veranderingen op fysisch, psychisch en sociaal vlak binnen de context van de activiteiten van het dagelijks leven. Ten tweede, het informeren en adviseren van de patiënt/resident en zijn familie conform het zorgplan. Ten derde, het bijstaan van de patiënt/resident en zijn omgeving in moeilijke momenten.

Bovendien moeten ze de zorgen beheersen die opgenomen zijn in het koninklijk besluit van 18 juni 1990 : mondzorg, observeren van de verblijfsomde en het signaleren van eventuele problemen, hygiënische verzorging van een geheelde stoma, vocht- en voedseltoediening bij een patiënt/resident langs orale weg en de toepassing van maatregelen ter voorkoming van decubitusletsel conform het zorgplan. Studenten die de richting 'kinderzorg' volgen, worden daar niet mee geconfronteerd.

Ik wil nog even dieper ingaan op de zesdejaars die als 'verzorgende' afstuderen. Die leerlingen hadden met hun diploma toegang tot alle sectoren. Voor de kribbes werd soms wel al een zevende jaar 'kinderzorg' gevraagd. Door de invoering van de 'zorgkundigen', worden ze in feite opgeleid om werkloos te zijn. Ze worden bijna herleid tot poets-hulp en dat is een onderwaardering van het beroep.

Mevrouw de minister, welke afspraken zijn er gemaakt voor studenten die de titel zorgkundige willen verwerven ? Hoe is dat mogelijk via een zevende jaar of andere opleiding ? Wat gebeurt er met leerlingen die afstuderen in een zesde jaar ? Ik heb u een aantal schriftelijke vragen over verzorgenden gesteld waarop u telkens antwoordde geen betrokken partij te zijn. Als de federale regering in 2001 wetgeving uitvaardigt die gevolgen heeft voor ons,

Van Cleuvenbergen

moeten we toch proactieve signalen geven. Minister Vogels zei vorige week nog dat ze de wetgeving niet zou laten toepassen op de Vlaamse welzijnsvoorzieningen.

De voorzitter : De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Ik deel de zorg van mevrouw Van Cleuvenbergen. We kunnen toch niet aanvaarden dat mensen worden opgeleid tot ongeschoolden, want daar zal het in de praktijk op neerkomen.

Ik kan me niet van de indruk ontdoen dat een en ander te maken heeft met de onduidelijke procedure om te evolueren van een beroepsstructuur naar een opleidingsstructuur. De beroepsstructuur is als verantwoordelijkheid toegewezen aan de sociale partners, terwijl de procedure voor de uitwerking van een opleidingsstructuur zeer onduidelijk is en mank loopt.

Mevrouw de minister, we kunnen toch moeilijk aanvaarden dat u afstand zou doen van uw bevoegdheden om ze aan de sector te geven. U moet uw verantwoordelijkheid opnemen. Het kan immers niet dat in de toekomst de sector zou bepalen hoe het onderwijs wordt gestructureerd.

Er is nood aan overleg over de toekomstige opleidingsstructuur, waarbij de onderwijsinrichters worden betrokken en waarbij een maximale inspanning wordt geleverd waardoor iedereen op zijn niveau met een bepaald perspectief naar de arbeidsmarkt kan gaan.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, collega's, in 2002 nam de federale minister van Volksgezondheid contact op met mijn diensten in verband met het geplande beroep van zorgkundige. Er werd gezegd dat het de bedoeling was om wettelijke en reglementaire maatregelen te treffen om in de zorgsector de functie van zorgkundige te creëren, naast de functies van verplegende, verzorgende en logistiek assistent. De zorgkundige zou assisterende verpleegkundige handelingen mogen stellen onder het toezicht van een verpleegkundige.

Op basis van de summier inlichtingen die over het toekomstige beroepsprofiel werden verstrekt, on-

derzocht het departement Onderwijs en meer bepaald de administratie Secundair Onderwijs en de dienst Beroepsopleiding, de repercussies op het studieaanbod. Aangezien duidelijk werd gesteld dat de opleiding een zeker niveau moest bereiken maar qua inhoud en studieduur niet de norm voor de gekwalificeerde verpleegkundige moest bereiken, werd geopteerd voor een rangschikking in het derde leerjaar van de derde graad, ingericht onder de vorm van een specialisatiejaar binnen het studiegebied personenzorg.

Dit betekent dus geen terugkeer naar het systeem van gebrevetteerde ziekenhuisassistenten na een tweejarige opleiding binnen het vroegere aanvullend secundair beroepsonderwijs. Een specialisatiejaar zorgkundige zou met andere woorden naast de specialisatie kinderzorg komen te staan, terwijl de positie ten opzichte van het specialisatiejaar thuis- en bejaardenzorg nog verder moet worden bekeken. De instroom in het specialisatiejaar zou alleszins gebeuren vanuit de onderliggende basisopleiding verzorging. Ten slotte zou ook binnen het experimenteel modulair beroepssecundair onderwijs de zorgkundige op basis van aan het lineair onderwijs gelijkwaardige standaarden kunnen worden opgeleid.

Het geheel van deze voorstellen werd aan het kabinet van de minister van Volksgezondheid overgemaakt. De afspraak daarbij was om, van zodra er over deze voorstellen een beslissing is genomen en de noodzaak tot implementatie vaststaat, binnen het departement Onderwijs onmiddellijk de vereiste reglementaire initiatieven op het vlak van studieaanbod, omkadering en dergelijke zouden worden genomen. Bovendien zou in overleg met de representatieve verenigingen van de inrichtende machten en uiteraard ook van de sector aan het inhoudelijke aspect concreet vorm worden gegeven.

Zover zijn we echter nog niet, aangezien ik tot op vandaag niet formeel op de hoogte ben gesteld van de stand van zaken in dit dossier. De informatie die ik via de vraag van mevrouw Van Cleuvenbergen verneem, bevat voor mij totaal nieuwe elementen.

De voorzitter : Mevrouw Van Cleuvenbergen heeft het woord.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Mevrouw de minister, ik ben blij dat ik u informatie heb kunnen geven. Die is echter te vinden op de website van de federale minister van Volksgezondheid.

Van Cleuvenbergen

Het zevende jaar wordt nu ingericht om een diploma secundair onderwijs te kunnen behalen. We hebben een aantal algemene zevende jaren. In heel wat regio's is het voor het gemeenschapsonderwijs alleen maar mogelijk om een algemeen zevende jaar te organiseren omdat er niet voldoende urenkredieten kunnen worden opgebouwd om ook nog eens specifieke zevende jaren te organiseren. In de toekomst zullen we dus maar een beperkt aantal richtingen hebben met een specifiek zevende jaar.

Als we alles moeten afstemmen op wat wordt gevraagd, dan zal dat nieuwe afspraken met zich meebrengen, onder andere in verband met stageplaatsen. Dat wil dan zeggen dat wie kinderzorg volgt, bijna geen vooruitzichten meer heeft.

De normale situatie moet zijn dat iemand die uit het secundair onderwijs komt, een brede toegang tot het werkveld heeft. Plots zouden we een situatie creëren waarin wat leerlingen op jonge leeftijd kiezen, enorm belangrijk wordt. Wie kiest voor kinderzorg, zal alleen in een kinderkribbe terechtkunnen. Wie voor een zevende jaar specialisatie zorgkundige kiest, zal enkel bij diensten terechtkunnen die door het Riziv worden betaald. Wie na een zesde jaar stopt, zal alleen terechtkunnen bij thuiszorgdiensten en dergelijke.

Ik betreur deze evolutie dus. We moeten er toch voor zorgen dat leerlingen die afstuderen, genoeg basis hebben om stappen te kunnen zetten in hun beroeps carrière.

Door de overgangsmaatregelen zal het levenslang leren ook wel belangrijk blijven. Er wordt een modulair systeem uitgebouwd. Het gaat echter niet op om mensen van 35 met werkervaring opnieuw een zevende jaar te laten doen in het secundair onderwijs. We moeten afwachten hoe dat zal evolueren. Het zal niet kunnen tegen volgend schooljaar. Mevrouw de minister, ik verwacht dat u contact opneemt met de federale overheid om de toegang tot het beroep te regelen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Luc Martens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming over de operatie hertekening landschap basisonderwijs

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Martens tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming over de operatie hertekening landschap basisonderwijs.

De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, er bereiken ons geruchten dat u de negatieve effecten van Onderwijsdecreet XIV via het programmadecreet wilt opvangen. U wilt dat als project aanbieden voor een periode van twee jaar. Dat is een merkwaardige ingreep. Er moet dan geen overleg worden gepleegd. Als u dat inderdaad van plan bent, dan zullen we ons daartegen met alle middelen verzetten. Het gaat over een fundamentele hertekening van het landschap basisonderwijs, en die moet in goede voorwaarden worden voorbereid met respect voor alle betrokken partijen. Mevrouw de minister, bent u dat inderdaad van plan ? Welke implicaties zal dat hebben voor de inrichtende machten en de vakbonden ?

Een aantal gemeenten beweert dat ze in een richting worden geduwd die ze niet willen. Ze willen op het niveau van de gemeenten netoverstijgend samenwerken. Ze willen niet in een scholengemeenschap treden. Ze stellen echter vast dat ze geen partners vinden. Onderwijsdecreet XIV betekent dat ze een soort van intercommunales moeten organiseren, waarbij ze in een grote regio bondgenoten moeten vinden om een intercommunale structuur op te zetten. Dat willen ze helemaal niet. Als dat de bedoeling is van Onderwijsdecreet XIV, dan zal het zonder ons zijn, zegt het vrij onderwijs.

Mevrouw de minister, is dat wat u wilt ? U vond indertijd de samenwerking heel belangrijk. Op het moment dat het mogelijk wordt, hebt u een decreet laten goedkeuren waardoor dat niet meer kan. U kunt dat ontkennen, maar ik kan het allemaal benoemen en staven met documenten.

De heer Gilbert Van Baelen : Over welke samenwerking gaat het ?

De heer Luc Martens : Over wat de hertekening van het onderwijslandschap beoogt. De koppeling leidt in elk geval tot grote problemen en doet voor een deel de operatie mislukken. Mevrouw de minister, ik stel voor dat u daarover nog eens nadenkt.

Een ander probleem zijn de ziekenhuisscholen. Die vragen zich af welke hun plaats is in de hertekening van het onderwijslandschap. Het buitengewoon onderwijs heeft er al een plaats in, maar over hun plaats bestaat heel wat onzekerheid. Mevrouw de minister, hoe zult u daarmee omgaan ? U spreekt over samenwerking met scholen in de regio, maar hier gaat het over een samenwerking die zich over heel Vlaanderen uitstrekt.

Hoe en in welke mate moeten ze zich verbinden ? Ze werken ook met basis- en secundair onderwijs over heel Vlaanderen. Hoe moeten ze daar een positie innemen ? Er rijzen uitdrukkelijk problemen om zich te organiseren.

Mevrouw de minister, hoe zult u dit doen ? Zal dat gebeuren via het programmadecreet ?

Hoe kijkt u aan tegen de positie van het gemeentelijk onderwijs en de weigering van het vrij onderwijs om in een breder verband te stappen met het gemeentelijk onderwijs, wat haaks staat op de doelstellingen waarmee u bent gestart bij het aantreden van deze regering ?

Hoe ziet u de positie van de ziekenhuisscholen in het geheel van die hertekening ?

De voorzitter : De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Mijnheer de voorzitter, ik onderschrijf ten volle wat de heer Martens heeft gezegd, maar ik vind wel dat hij een beetje overdrijft. Ik geloof nooit, mijnheer Martens, dat de meerderheid het programmadecreet zou durven gebruiken voor het hertekenen van het onderwijslandschap. Ik heb ondertussen drie leden van de meerderheid even bevraagd om te weten of dit juist zou zijn en ze zeggen me dat ze tot nu toe nergens van afweten. Ik heb veel respect voor mijn collega's in de onderwijscommissie. Ik weet dat het ondenkbaar voor hen is dat een programmadecreet specifiek over de begroting mogelijk zou kunnen gebruikt worden voor het hertekenen van het onderwijslandschap. Dat kan ik me onmogelijk voorstellen.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, collega's, het decreet betreffende de hertekening van het onderwijslandschap basisonderwijs werd voor de eerste keer principieel goedgekeurd tijdens de zitting van de Vlaamse regering van 14 februari 2003. Wat uw opmerking over de 'laattijdigheid' betreft, merk ik vooreerst toch op dat ik er bewust voor heb geopteerd om een dergelijke belangrijke hervorming van het basisonderwijs vooraf grondig te overleggen met het brede onderwijsveld. Ik heb hierover eerst een discussietekst opgesteld en deze op diverse overlegvergaderingen grondig besproken met vertegenwoordigers van directies, personeel van het basisonderwijs, met inrichtende machten en het gemeenschapsonderwijs.

Op basis van deze besprekingen werd in het najaar van 2002 een visietekst opgesteld, die opnieuw met deze partners, in de commissie Onderwijs en Vorming en in de VLOR werd besproken. Uiteindelijk zijn hieruit de krachtlijnen gegroeid voor het ontwerp van decreet, dat zoals gezegd op 14 februari 2003 door de regering werd goedgekeurd. De onderhandelingen over dit decreet vonden plaats op 27 en 28 februari en op 10, 11 en 12 maart 2003.

Het is niet alleen mijn zorg dat er over dit decreet in het onderwijsveld een voldoende groot draagvlak bestaat, maar ook dat de maatregelen die erin vervat zijn en die in werking treden op 1 september 2003, steunen op een volwaardige rechtsgrond en tijdig aan de scholen worden meegedeeld. Ik meen begrepen te hebben dat dit ook tot uw bezorgdheden en die van alle leden van de onderwijscommissie behoort. Het is iets dat we nu al ongeveer vier jaar lang horen.

Om alle scholen tijdig in kennis te stellen van de operatie met betrekking tot het landschap basisonderwijs op basis van rechtsgeldige besluitvorming met decretale grond werd een tweede decretaal circuit opgestart waarvan met zekerheid een definitieve goedkeuring voorhanden is voor het einde van het schooljaar.

In het programmadecreet wordt, in afwachting van de organieke en definitieve regeling in de decreten basisonderwijs en rechtspositie, de decretale grond ingeschreven om de hertekening van het landschap te kunnen uitvoeren en verder te regelen bij besluiten van de Vlaamse regering.

Aangezien over een programmadecreet niet wordt onderhandeld, is het noodzakelijk om hierin de minimale rechtsgrond te formuleren om vervolgens over de besluiten en de omzendbrief die hieruit

Vanderpoorten

voortvloeien reeds te kunnen onderhandelen. Deze onderhandelingen, die op 1 april 2003 werden afgerond, gaan over de besluiten en de omzendbrief, die dus alle elementen bevatten die ook reeds in de onderhandelingen over het decreet aan bod kwamen. Deze onderhandelingen werden afgerond op 1 april 2003 en de omzendbrief zal op 4 april 2003 aan de Vlaamse regering worden voorgelegd, opdat hij onmiddellijk na de paasvakantie aan de basisscholen kan worden bezorgd, met de cijfers over het aantal uren dat men vanaf september zal hebben.

Er is in dit circuit één onderscheid met het decreetale circuit dat reeds is onderhandeld, namelijk de scholengemeenschappen worden bij specifiek tijdelijk project georganiseerd en dit voor twee jaar. De gehele organieke regeling voor de scholengemeenschappen kan immers niet in het programmadecreet ingeschreven worden. Ook in de organieke regeling in het decreet landschap basisonderwijs, wordt de periode tot september 2005 beschouwd als een proefperiode, waarbij de scholen jaarlijks in of uit een scholengemeenschap kunnen stappen.

Ik kom tot uw vraag met betrekking tot Onderwijsdecreet XIV. Met het decreet betreffende de hertekening van het landschap basisonderwijs en de invoering van scholengemeenschappen in het basisonderwijs, wordt geenszins geraakt aan de pedagogische eigenheid van elke basisschool. Elke basisschool behoudt haar inhoudelijk project, tot welke inrichtende macht of welk net de school ook behoort. De scholengemeenschap biedt in de eerste plaats een kader om efficiënter samen te werken op het vlak van ondersteunende taken en inzet van infrastructuur. Netoverstijgende scholengemeenschappen zijn daarom perfect mogelijk.

Het is natuurlijk mogelijk dat scholen met verschillende projecten uit vrij initiatief gaan samenwerken op andere terreinen, bijvoorbeeld rond zorg of samenwerking met scholen van het buitengewoon basisonderwijs. Evengoed kunnen de scholen in een scholengemeenschap ervoor opteren om het zorgbeleid in de eerste plaats in elke school apart te organiseren. In dat opzicht zie ik niet in hoe de maatregelen uit Onderwijsdecreet XIV zouden verhinderen dat, binnen het kader van een scholengemeenschap, scholen van het gemeentelijk en vrij basisonderwijs op deze terreinen zouden kunnen samenwerken.

De ziekenhuisscholen zijn zeer specifiek van aard. Er zijn er vijf in heel Vlaanderen. Dat neemt niet

weg dat ze een scholengemeenschap kunnen vormen met scholen uit de buurt en tegelijkertijd kunnen blijven samenwerken met andere scholen.

De voorzitter : De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Mevrouw de minister, wat het eerste punt betreft, stel ik vast dat mijn informatie juist is. Of de betrokken organisaties het gevoel hebben dat ze hierbij echt behandeld worden als in een normale procedure, is zeker niet het geval. Dat heb ik gisteren nog kunnen vaststellen. Ze gaan hiermee zeker niet akkoord. Ik weet dat u en de kabinetschef daarover lichtvaardig oordelen en er misprijzen voor hebben. U zult ervoor beloond worden. Dat gevoel hebben ze voortdurend : dat er misprijzen is. Uw lichaamstaal bevestigt dat. U denkt dat u alles op een dag door de mensen hun strot kunt jagen. Formeel kan dat natuurlijk wel. Doet u maar.

Minister Marleen Vanderpoorten : Dat heb ik de voorbije dagen nog gehoord, maar drie partners gingen volledig akkoord met het protocol van akkoord, vier gedeeltelijk en twee niet. Het is de taal van degenen die niet akkoord gingen, die u nu spreekt. Het zal u verwonderen, maar het COV applaudisseert voor dit decreet. Het is tijdens deze regeerperiode nog anders geweest.

De heer Luc Martens : Mevrouw de minister, ik heb het over wat u doet in het programmadecreet.

Minister Marleen Vanderpoorten : Ze zijn daarover gecontacteerd.

De heer Luc Martens : Maar ze zijn er niet mee akkoord. Ze zijn het niet eens met uw methode.

Minister Marleen Vanderpoorten : Wat bedoelt u nu ? De scholen moeten op tijd worden ingelicht.

De heer Luc Martens : U gooit alles op een hoopje. Er is een verschil tussen een decreet en een programmadecreet.

Minister Marleen Vanderpoorten : U wilt me doen zeggen dat de scholen niet op tijd zijn ingelicht. Wat u nu doet, is perfide.

De heer Luc Martens : Daar is niets perfide aan. U gebruikt een programmadecreet voor een doel waarvoor het niet dient. We zullen dat bevechten met alle middelen waarover we in het parlement beschikken.

Minister Marleen Vanderpoorten : Dan hebben de scholen ook niet alle extra's die in het decreet staan.

De heer Luc Martens : Daar zullen ze niet om treuren.

Minister Marleen Vanderpoorten : U hebt slechte informanten.

De heer Luc Martens : Het is in elk geval een slechte methode, en ik keur ze absoluut af. Ook over Onderwijsdecreet XIV is uw informatie slecht. Ik kan u voor de vuist weg vijftien gemeentebesturen noemen die dat zeggen.

Minister Marleen Vanderpoorten : Ik kan er op die 308 ook wel 15 noemen.

De heer Luc Martens : Er worden er duidelijk heel wat mee geconfronteerd. Waarom zegt de burgemeester van Borgloon, een VLD-er, dat hij er van af wil ? Hij wil alle kosten op zich nemen, als hij er maar van af is.

U roept een probleem op dat slecht is voor het onderwijs, dat tot spanningen leidt en dat onrecht doet aan veel gemeentescholen die perfect zouden kunnen samenwerken. Het wettelijk kader dat u hebt gecreëerd en de sfeer daaromheen maken dat onmogelijk. Dat is een nefaste ontwikkeling.

Ook uw antwoord met betrekking tot de ziekenhuisscholen stelt me niet tevreden. Dit zal hen niet overtuigen.

De heer Karlos Callens : Mijnheer Martens, u overdrijft sterk. Vooral in onze provincie, waar ook u woont, zoals in Roeselare en de gemeenten daaromheen, stelt dat probleem zich niet. *(Opmerkingen van de heer Luc Martens)*

Ik hoor geen klachten van het gemeentelijk onderwijs. Ze voeren gewoon uit wat de minister vraagt. Er zijn altijd wel kleine problemen, maar u overdrijft sterk.

De heer Gilbert Van Baelen : De heer Martens wil hetzelfde voor de katholieke scholen en de gemeentescholen.

De heer Luc Martens : Dat is niet waar. Mijnheer Kallens, neem eens contact met de schepenen van Deerlijk, met die van Wevelgem, Lo-Reninge, Lich-

tervelde, Stade, Kortemark, Damme-Sijsele, en nog een paar.

De heer Karlos Callens : Ik heb daar contact mee opgenomen. Binnenkort komt er zeker een gemeenschap in die gemeenten. Natuurlijk zijn er politieke verschillen, en wordt er verschillend gedacht over samenwerking. Ik ben er echter van overtuigd dat er een samenwerking komt, ook in Lichtervelde, Kortemark en Ardoioie. De gesprekken zijn veel verder gevorderd dan wat u zegt. Die mensen hebben helemaal niet de problemen waarover u spreekt. U overdrijft sterk.

De heer Luc Martens : We zullen over een jaar de lijst maken om na te gaan hoeveel er netoverschrijdend is gewerkt tussen het vrij en het gemeentelijk onderwijs. We zullen zien hoe talrijk ze zullen zijn. *(Opmerkingen)*

Waarom willen ze niet ?

Minister Marleen Vanderpoorten : Waarom hebben ze het niet gedaan in het secundair onderwijs ? Daar was er geen Onderwijsdecreet XIV.

De heer Luc Martens : Daar hoefde het ook niet. Dat is een heel andere context. Het secundair onderwijs is niet lokaal, het basisonderwijs wel. Hoeveel ouders sturen hun kinderen naar een school buiten hun eigen gemeente ? Geen 5 percent.

De heer Gilbert Van Baelen : De verzuiling treedt alleen maar op als dat het katholiek onderwijs mooi uitkomt. Daar hebben we gisteren ook een mooi voorbeeld van gezien.

De heer Luc Martens : U had ze maar niet moeten provoceren, en er wat meer respect voor moeten opbrengen. Doe de groeten aan uw partijvoorzitter. *(Opmerkingen van de heer Gilbert Van Baelen)*

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 16.49 uur.*